UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE

ANALIZA IN PRIMERJAVA POSLOVNE USPEŠNOSTI OBČIN GORENJA VAS – POLJANE IN ŽIRI

Ljubljana, 27. julij 2018 LUKA PREZELJ

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisani Luka Prezelj, študent Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtor predloženega dela z naslovom Analiza in primerjava poslovne uspešnosti občin Gorenja vas – Poljane in Žiri, pripravljenega v sodelovanju s svetovalcem izr. prof. dr. Matejem Švigljem

I Z J A V L J A M

1. da sem predloženo delo pripravil samostojno;

2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;

3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbel, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;

4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;

5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;

6. da sem pridobil vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označil;

7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnal v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobil soglasje etične komisije;

8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;

9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;

10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne _____ Podpis študenta: _____

KAZALO

UVOD **1**

1 LOKALNA SAMOUPRAVA IN NJENA VLOGA **2**

1.1 Lokalna samouprava in lokalna skupnost **2**

1.1.1 Lokalna skupnost 2

1.1.2 Lokalna samouprava 2

1.1.3 Občine 3

1.2 Vloga lokalnih samouprav **4**

1.2.1 Razlogi za nastanek občin 4

1.2.2 Naloge občin 4

2 LOKALNE JAVNE FINANCE **5**

2.1 Občinski proračun **5**

2.1.1 Osnovno o občinskem proračunu 5

2.1.2 Neposredni in posredni uporabniki občinskega proračuna 5

2.1.3 Rebalans občinskega proračuna 6

2.1.4 Zaključni račun občine 6

2.1.5 Odvisnost občinskega proračuna od proračuna države 6

2.1.6 Struktura občinskega proračuna 6

2.1.7 Razlike med občinskim in državnim proračunom 7

2.2 Financiranje občin **7**

2.2.1 Model financiranja občin v Sloveniji 8

2.2.1.1 Primerna poraba in povprečnina *8*

2.2.1.2 Primeren obseg sredstev *10*

2.2.1.3 Solidarnostna izravnava *11*

2.2.1.4 Finančna izravnava *11*

2.2.2 Viri financiranja občin 11

2.2.2.1 Lastni viri *11*

2.2.2.2 Zadolževanje *12*

2.2.3 Sredstva iz državnega proračuna Republike Slovenije 12

2.2.3.1 Sofinanciranje investicij *12*

2.2.3.2 Razvitost občin *13*

3 ANALIZA IZBRANIH OBČIN ... 13
3.1 Predstavitev občine Gorenja vas - Poljane ... 14
3.2 Predstavitev občine Žiri ... 14
3.3 Primerjava bilance prihodkov in odhodkov ... 15
3.3.1 Davčni prihodki in temeljne razlike ... 16
3.3.1.1 Dohodnina ... 16
3.3.1.2 Ostali davki ... 17
3.3.2 Nedavčni prihodki in temeljne razlike ... 17
3.3.2.1 Takse, pristojbine, globe in druge denarne kazni ... 17
3.3.2.2 Prihodki od prodaje blaga in storitev in drugi nedavčni prihodki ... 18
3.3.3 Transferni prihodki in temeljne razlike ... 18
3.3.3.1 Sredstva iz državnega proračuna ... 18
3.3.4 Investicijski odhodki in investicijski transferi ... 19
3.4 Primerjava računa finančnih terjatev in naložb ... 19
3.5 Primerjava računa financiranja ... 19
3.5.1.1 Zadolževanje ... 20
3.6 Primerjava razvitosti občin ... 21
SKLEP ... 21
LITERATURA IN VIRI ... 22
PRILOGE ... 27

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Primerjava računa finančnih terjatev in naložb ... 1
Priloga 2: Primerjava računa financiranja ... 2
Priloga 3: Primerjava razvitosti občin ... 3
Priloga 4: Notranja struktura davčnih prihodkov ... 4
Priloga 5: Sredstva iz državnega proračuna za občino GvP ... 5
Priloga 6: Sredstva iz državnega proračuna za občino Žiri ... 7
Priloga 7: Prihodki od turističnih taks v EUR ... 8
Priloga 8: Prihodki od glob in drugih denarnih kazni v EUR ... 9
Priloga 9: Notranja struktura celotnih prihodkov ... 10
Priloga 10: Notranja struktura celotnih odhodkov ... 11
Priloga 11: Notranja struktura investicijskih odhodkov v občini GvP ... 12
Priloga 12: Notranja struktura investicijskih odhodkov v občini Žiri ... 13

Priloga 13: Stanje dolga na zadnji dan leta po občinah v EUR 14
Priloga 14: Dolg na prebivalca na zadnji dan leta po občinah 15
Priloga 15: Prihodki od prodaje blaga in storitev in drugi nedavčni prihodki 16
Priloga 16: Model financiranja občin v Sloveniji 17
Priloga 17: Prihodki, število prebivalcev in prihodek na prebivalca v občinah 18
Priloga 18: Odhodki, število prebivalcev in odhodek na prebivalca v občinah 19
Priloga 19: Proračunski presežek/primanjkljaj na prebivalca v občinah 20
Priloga 20: Realizacija prihodkov v občinah 21
Priloga 21: Realizacija odhodkov v občinah 22
Priloga 22: Pripadajoča dohodnina občinam in na prebivalca 23
Priloga 23: Finančna izravnava glede na dohodnino 24
Priloga 24: Investicije na prebivalca 25

SEZNAM KRATIC

ang. - angleško

ČN – Čistilna naprava

DNP – Drugi nedavčni prihodki

EU – (ang. European Union); Evropska unija

EUR – (ang. Euro); Evro

GvP – Gorenja vas – Poljane

IO – Investicijski odhodki

IT – Investicijski transferi

KD – Kulturni dom

LC – Lokalna cesta

MORS – Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije

NP – Nedavčni prihodki

POPBS – Prihodki od prodaje blaga in storitev

RS – Republika Slovenija

SU MIRED – Skupinski medobčinski inšpektorat in redarstvo

SURS – Statistični urad Republike Slovenije

URS – Ustava Republike Slovenije

URSZR – Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje

ZD – Zdravstveni dom

ZFO – Zakon o financiranju občin

ZJF – Zakon o javnih financah

ZLS – Zakon o lokalni samoupravi

ZUJF – Zakon za uravnoteženje javnih financ

UVOD

Za razliko od državne oblasti, ki je odgovorna za urejanje življenjskih potreb prebivalcev na območju ozemlja celotne države, so lokalne oblasti odgovorne za urejanje življenjskega položaja državljanov in državljank, ki prebivajo na ožjih območjih ozemlja države. Občine, ki so med drugim tudi temeljne lokalne samoupravne skupnosti, pa predstavljajo tudi prostor, kjer si ljudje iz istega teritorialnega območja s pomočjo lokalne demokracije in lokalne participacije lahko prizadevajo za urejen življenjski prostor, v katerem živijo (Brezovšek & Kukovič, 2012, str. 9-45). Lokalne samouprave morajo omogočati financiranje različnih javnih interesov na svojem teritorialnem območju (npr. zdravstvo, šolstvo, kultura, oskrba z vodo ...). Toda občine za financiranje javnih interesov potrebujejo tudi sredstva, ki pa jih pridobijo na različne načine.

Namen te zaključne strokovne naloge je analizirati poslovno uspešnost dveh različnih občin, ki ležita na zelo podobnem teritorialnem območju v Republiki Sloveniji, sta prijateljski občini in med sabo tudi veliko sodelujeta. Predvsem bi si želel ugotoviti temeljne razlike v proračunih in zaključnih računih obeh občin. Analizirani občini bosta občina Gorenja vas – Poljane in občina Žiri.

Cilj zaključne strokovne naloge je natančno analizirati proračune in zaključne račune obeh občin v proračunskih letih 2014, 2015 in 2016 ter na podlagi tega odkriti razlike v poslovni uspešnosti, zakaj je do razlik prišlo in kakšna so odstopanja. Na koncu pa si želim ugotoviti predvsem, katera občina je pri poslovanju uspešnejša oziroma bolj racionalno porablja svoja sredstva. V ta namen bom analiziral predvsem finančne kazalnike, ob tem pa upošteval velikost (po številu prebivalstva in po površini) posamezne občine, da bodo rezultati čim bolj primerljivi.

Raziskovalno vprašanje bo tesno povezano s cilji in namenom zaključne strokovne naloge. Zanimale me bodo temeljne razlike v poslovanju analiziranih občin, zakaj je do njih prišlo in kakšna so odstopanja. Za svoje analitično delo mi bosta v pomoč dve metodi. Najprej bom uporabil induktivno metodo, kjer bom sklepal, da je poslovanje ene občine podobno poslovanju obeh analiziranih občin. Nato pa bom uporabil še deduktivno metodo, kjer bom sklepal, da je poslovanje obeh analiziranih občin podobno poslovanju posamezni analizirani občini. Poleg tega pa bodo deloma uporabljene tudi analitična metoda, sintetična metoda, komparativna metoda, metoda deskripcije, metoda kompilacije in statistična metoda.

Zaključna strokovna naloga je strukturirana iz treh glavnih poglavij. Prvo in drugo poglavje sta teoretične, tretje pa je praktično – analitične narave. V prvem poglavju se nahaja obrazložitveni del lokalnih oblasti – kaj je lokalna samouprava in kako si različni avtorji razlagajo ta pojem. Prav tako je v tem poglavju predstavljen tudi pomen lokalne samouprave - zakaj je dobro, da jo imamo in kakšne so njene bistvene naloge.

Drugo poglavje je strukturirano iz dveh podpoglavij. V prvem podpoglavju je govora o lokalnih javnih financah, predvsem o občinskem proračunu, zaključnem računu in temeljnih razlikah ter odvisnosti občinskega proračuna od državnega proračuna. V drugem podpoglavju pa je govora o financiranju občin. Tam je natančno opredeljen model financiranja občin v Sloveniji, viri financiranja občin v Sloveniji in razvitost občin. Tretje poglavje je najobsežnejše v tej nalogi. V tem poglavju sta analiza in primerjava poslovne uspešnosti občin Gorenja vas – Poljane in Žiri. Na začetku so podane osnovne informacije o obeh občinah, nato pa sledi primerjava bilance prihodkov in odhodkov, primerjava računa finančnih terjatev in naložb, primerjava računa financiranja in primerjava razvitosti občin. V sklepu je odgovor na zastavljeno raziskovalno vprašanje in moje mnenje o poslovni uspešnosti obeh občin.

1 LOKALNA SAMOUPRAVA IN NJENA VLOGA

Čeprav gre za dva različna pojma, sta lokalna samouprava in lokalna skupnost zelo povezana pojma. Lokalna samouprava namreč ne bi delovala brez lokalne skupnosti in obratno. V tem poglavju bosta sprva predstavljena oba pojma in kakšna je temeljna razlika med njima, v nadaljevanju pa je fokus predvsem na lokalni samoupravi in njenem pomenu za prebivalstvo. Opredelitev tega pojma je v Sloveniji in po svetu veliko, toda v tej zaključni strokovni nalogi si bomo pogledali predvsem opredelitvi dveh avtorjev.

1.1 Lokalna samouprava in lokalna skupnost

Vlaj (2006, str. 15) je prepričan, da ne obstaja zgolj ena opredelitev lokalne skupnosti in lokalne samouprave, pač pa naj bi jih bilo prav toliko, kot je avtorjev s tega področja. Toda opredelitve se od avtorja do avtorja razlikujejo, za kar Vlaj vidi razlog predvsem v razliki med njihovo strokovno in poklicno usmerjenostjo.

1.1.1 Lokalna skupnost

Lokalna skupnost je tako skupnost oziroma družba, ki prebiva na določenem območju enega ali pa tudi več med seboj povezanih območij, ki pa se med sabo lahko bistveno razlikujejo predvsem po številu prebivalstva in velikosti. Lokalna skupnost ni pravni pojem, pač pa gre za družbeni pojav in je neposredna in dejanska podlaga lokalne samouprave in nastane z namenom uresničevanja družbenih interesov (Vlaj, 2006 str. 17).

1.1.2 Lokalna samouprava

Božo Grafenauer (2000, str. 35-36) razlaga, da v kolikor besedno zvezo »lokalna samouprava« razdelimo na dva dela, lahko obe besedi pojasnimo posebej, nato pa ju zopet združimo. Beseda »lokalno« se namreč nanaša na ožje območje oziroma kraj, kar jo loči od

besede »nacionalno« oziroma še bolj »državno«, ki se nanaša na širše območje, običajno na območje cele države. Beseda »samouprava« pa se nanaša na samostojno upravljanje s pravicami na določenem območju. Gre v bistvu za pravico oziroma možnost odločati o svojih lastnih interesih in sicer na podlagi lastne moči. Ko torej ti dve besedi združimo nazaj, lahko besedno zvezo »lokalna samouprava« pojasnimo kot pojem, kjer imajo ljudje, ki živijo na ožjem območju države, možnost oziroma pravico samostojnega urejanja življenjskih potreb na podlagi lastne moči. Njeno bistvo je predvsem v tem, da se ne prezre posameznika, pač pa, da je njegovo mnenje, kot mnenje celotne družbe na lokalnem območju, upoštevano in tako vpliva na njegove interese (Vlaj, 2006, str. 15-16). Prav to je tudi bistvo načela subsidiarnosti, ki posameznika, v tem primeru človeka v določeni skupnosti, postavlja v sam center družbe (Vlaj, 2001, str. 23).

Grafenauer v nadaljevanju pojasnjuje, da gre pri pojmu »lokalna samouprava« za pravico oziroma sposobnost, ki omogoča lokalnim oblastem, da po zakonu opravljajo bistveni del javnih zadev, ki so v korist ljudi, ki prebivajo na določenem lokalnem območju. Zavedati se je namreč treba, da je v vsaki demokratični državi, država tista najvišja organizacija, kateri so podrejene vse druge organizacije na njenem teritorialnem območju. Tako lahko ugotovimo, da je država tista, ki lokalnim skupnostim podeljuje pravico, da v obliki uzakonjenega pravnega sistema s svojimi lastnimi interesi upravlja sama, čemur lahko torej rečemo lokalna samouprava. Nedvomno gre, za razliko od lokalne skupnosti, tukaj tudi za pravni pojem oziroma pravno kategorijo, ki jo v Sloveniji zagotavlja Ustava Republike Slovenije (URS), Ur. l. RS. št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a, s pomočjo katere je lokalna samouprava umeščena v pravni red, prav tako pa je zavarovana pred nepravičnimi posegi države (Grafenauer, 2000 str. 13-82).

1.1.3 Občine

Če lokalnim skupnostim dodamo tudi možnost samoupravljanja oziroma samoodločanja, pride do nastanka lokalnih samoupravnih skupnosti, ki jim v Sloveniji pravimo občine in so glavni organ odločanja v lokalni skupnosti. Občine lahko torej opredelimo kot naravno življenjsko skupnost ljudi, ki prebivajo v določenem naselju, oziroma več vzajemno povezanih naselij. Značilnost občine pa je, da v okviru ustave in zakonov samostojno ureja lokalne zadeve javnega pomena, kot tudi državne naloge, ki jih na občine prenese država. Prav tako je država zavezana, da bo občini zagotovila sredstva za nemoteno izvajanje teh nalog (Vlaj, 2006 str. 19). Občine v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju RS) ureja Zakon o lokalni samoupravi (ZLS), Ur. l. RS, št. 94/2007, ki v 28. členu opredeljuje, da je vsaka občina sestavljena iz treh temeljnih organov, to so občinski svet, nadzorni odbor in župan, ki pa jih v tej nalogi ne bom podrobno predstavljal.

ZLS opredeljuje tri vrste občin, to so navadne občine, mestne občine in občine s posebnim statusom, ki pa jih v Sloveniji trenutno še ni. Analizirani občini spadata pod kategorijo navadnih občin (Brezovnik, Grafenauer, Oplotnik & Železnik, 2005, str. 149).

1.2 Vloga lokalnih samouprav

1.2.1 Razlogi za nastanek občin

Občine kot lokalne samoupravne skupnosti so nastale, da bi ljudje lahko demokratično odločali o svojih interesih, ki se tičejo različnih področij, npr. komunale, varstva okolja, socialnega varstva in skrbstva ali pa urejanja in gospodarjenja s prostorom. Ustanovljene so bile predvsem z namenom, da bi se ukvarjale z lokalno problematiko. Za razliko od državne uprave, za katero je značilna precej hierarhična ureditev, podrejenost nižjih organov, centralizacija, racionalnost in učinkovitost, je za lokalno samoupravo značilna predvsem avtonomija, samostojnost, decentralizacija in demokracija. Čeprav lokalna samouprava rešuje probleme lokalnega pomena, pa ji organi državne oblasti nalagajo določene naloge (Vlaj, 1998, str. 19-22).

1.2.2 Naloge občin

Ločimo tri tipe nalog, ki jih opravljajo občine kot lokalne samoupravne skupnosti, to so izvirne, lastne in prenesene naloge. Med izvirne pristojnosti oziroma naloge, ki jih izvajajo občine, uvrščamo pristojnosti, ki jih občine same določijo s statutom ali drugimi akti, to sta denimo komunala in gradnja stanovanj. Prav tako občine izvajajo naloge, ki se tičejo lokalnih zadev javnega pomena, te občinam določi zakonodaja, v to skupino spadajo npr. izdajanje računov za prekrške in denarne kazni. Prenesene naloge pa so tiste naloge, ki jih država prenese na lokalno samoupravo z namenom bolj racionalnega in učinkovitega upravljanja, kot so denimo javne zdravstvene službe, zagotavljanje osnovnih in srednjih šol ter gimnazij, urejanje javnega primestnega prometa in tako dalje (Brezovnik, Grafenauer, Oplotnik & Železnik, 2005, str. 152-153).

Strnemo lahko, da je ekonomsko najbolj smiselno, da država opravlja stabilizacijsko in distribucijsko funkcijo, lokalna samouprava pa naj skrbi predvsem za alokacijsko funkcijo. Prav tako je najbolj smiselno, da regulacijsko vlogo opravlja država, kjer naj lokalna samouprava nastopa zgolj kot agent (Bailey, 2002). Ugotovimo lahko tudi, da je med državo in lokalno skupnostjo treba dosegati sožitje, saj v primeru spora zadeve rešuje ustavno, upravno ali vrhovno sodišče kot neodvisen organ (Grafenauer, 2000, str. 13-82).

2 LOKALNE JAVNE FINANCE

»Financiranje lokalnih skupnosti je eno temeljnih vprašanj decentralizacije. Zadostni finančni viri in predvsem pravilna vertikalna struktura sta bistveni komponenti učinkovitega in kvalitetnega delovanja občin ter glavna dejavnika pri doseganju smisla decentralizacije, to je povečevanje narodnogospodarskih koristi, predvsem pa koristi lokalnega prebivalstva.« (Lavtar, 2004 str. 339)

V tem poglavju bomo spoznali, kaj je občinski proračun, kako je sestavljen in zakaj je pomemben. Podrobno bomo spoznali, kakšno je financiranje občin v Sloveniji, kateri so viri financiranja občin v Sloveniji in kakšen je model financiranja občin v Sloveniji. Prav tako bomo spoznali in prikazali ugotavljanje in financiranje primerne porabe občin. Na koncu pa bomo definirali še sofinanciranje nalog, programov in investicij občin ter na kratko predstavili še, kako se ugotavlja razvitost občin.

2.1 Občinski proračun

2.1.1 Osnovno o občinskem proračunu

Občinski proračun lahko opredelimo kot načrt prihodkov in odhodkov določene občine za obdobje enega leta, ki mu z drugo besedo rečemo tudi proračunsko leto (Ministrstvo za finance Republike Slovenije, 2017a). Gre za temeljni finančni načrt občine, skozi katerega se lahko razbere prioritete lokalnih samouprav in izvaja politika na gospodarskem, razvojnem in socialnem področju in se sprejema z odlokom. S proračunom se tudi zagotavlja stabilne javne finance in dosega cilje, ki so gospodarskega in družbenega pomena za območje lokalne skupnosti (Vlaj, 2001, str. 138). Prav tako lahko proračun definiramo kot stičišče, kjer se na eni strani zbirajo davki in drugi prejemki občine, na drugi strani pa financirajo javni izdatki občine v različnih oblikah (Kranjec, 2003, str. 305).

V zakonodajnem smislu proračuna ne smemo izenačiti z zakonom, saj ne ukinja ali spreminja obveznosti, ki so v obstoju, oziroma ne uvaja novih (Čok in drugi, 2014, str. 5). Proračun ima tako pravne učinke le v povezavi z Zakonom o izvrševanju proračuna, ki je sprejet z namenom izvrševanja proračuna določenega proračunskega leta (Cvikl & Zemljič, 2000, str. 74).

2.1.2 Neposredni in posredni uporabniki občinskega proračuna

Ločimo dva tipa uporabnikov občinskega proračuna. Neposredni uporabniki so predvsem organi občine in občinska uprava (vključno z režijskim obratom in krajevnimi skupnostmi). Posredni uporabniki občinskega proračuna pa so denimo javni skladi, javni zavodi in agencije, za katere je značilno, da se financirajo preko resornih ministrstev ali občinske uprave. V to skupino uporabnikov uvrščamo tudi oba sklada socialnega

zavarovanja, to sta Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Neposredne in posredne uporabnike občinskega proračuna določa Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov Ur. l. RS št. 46/03, ki ga je na podlagi drugega odstavka 3. člena Zakona o javnih financah (ZJF), Ur. l. RS št. 79/99, 124/00, 79/01 in 30/02, določil minister za finance.

2.1.3 Rebalans občinskega proračuna

Rebalans občinskega proračuna lahko opredelimo kot občinski akt o spremembi občinskega proračuna med proračunskim letom. Sprememba občinskega proračuna se nanaša na spremembe in dopolnitve že sprejetega proračuna. Gre za akt, ki ga župan kot predstavnik občinskega sveta, predloži občinskemu svetu v sprejem pred začetkom tistega leta, na katerega se nanaša sprejeti proračun (Ministrstvo za finance Republike Slovenije, 2018b).

2.1.4 Zaključni račun občine

Zaključni račun občine je v praksi definiran kot občinski akt, ki upošteva strukturo proračuna za preteklo leto in na tej podlagi prikazuje predvidene in realizirane prihodke in druge prejemke občine ter odhodke in druge izdatke občine. Razlika med zaključnim računom in proračunom je v tem, da je proračun zgolj načrt, zaključni račun pa kaže dejansko stanje, torej tudi primerjavo doseženega s planiranim (Ministrstvo za finance Republike Slovenije, 2018b).

2.1.5 Odvisnost občinskega proračuna od proračuna države

Občinski proračun je precej odvisen od državnega proračuna. Ko Vlada Republike Slovenije v Državni zbor predloži predlog državnega proračuna za naslednje leto (do 1. oktobra), imajo župani občin od tistega datuma dalje 30 dni časa, da v Državni zbor predajo predlog občinskega proračuna za naslednje leto. Uveljavljanje občinskega proračuna se začne z novim letom. Lahko pa se zgodi tudi, da do novega leta občinski proračun ni sprejet. Tedaj se do sprejema proračuna funkcije in naloge občine financirajo začasno na podlagi predhodnega proračuna (Ministrstvo za finance Republike Slovenije, 2018b).

2.1.6 Struktura občinskega proračuna

Občinski proračun ima podobno strukturo kot državni proračun, in sicer je sestavljen iz (Ministrstvo za finance Republike Slovenije, 2018b):

- **Splošnega dela proračuna,** v katerem so računi, ki se prikazujejo po ekonomski klasifikaciji, in sicer bilanca prihodkov in odhodkov, račun finančnih terjatev in naložb ter račun financiranja. V bilanci prihodkov in odhodkov so na strani prihodkov v grobem prikazani davčni in nedavčni prihodki, na strani odhodkov pa so v grobem investicijski odhodki in tekoči odhodki. V računu finančnih terjatev in naložb so prikazani prejemki in izdatki iz prejetih in danih posojil ter finančne naložbe v bodisi javna bodisi zasebna podjetja. Račun financiranja pa je sestavljen iz odplačil dolgov in zadolževanja. Prav tako se v računu financiranja prikazujejo načrtovane spremembe denarnih sredstev v proračunskem letu na računih proračuna.
- **Posebnega dela proračuna,** ki je sestavljen iz finančnih načrtov neposrednih uporabnikov. Ta del proračuna tako predstavlja vsebino porabe javnofinančnih sredstev v finančnih načrtih neposrednih proračunskih uporabnikov.
- **Načrta razvojnih programov,** ki predstavlja projekte oziroma letne načrte neposrednih proračunskih uporabnikov za petletno obdobje.
- **Obrazložitev,** kjer je pojasnjen splošni in posebni del občinskega proračuna, načrt razvojnih programov, načrt nabav in gradenj ter načrt delovnih mest.

2.1.7 Razlike med občinskim in državnim proračunom

Med obema proračunama ni veliko vsebinskih razlik, toda vseeno lahko najdemo kakšno v strukturi prihodkov in odhodkov. V državnem proračunu tako na prihodkovni strani največji del obsegajo davčni prihodki (prispevki za socialno varnost in davek na dodano vrednost). Šele na tretjem mestu je dohodnina. Na odhodkovni strani pa se največ denarja nameni za pokojnine, socialno zaščito in zdravstvo. Tudi v občinskem proračunu predvidoma največji del na prihodkovni strani obsegajo davčni prihodki, toda predvsem od dohodnine, ki občinam pripadajo na podlagi glavarine. Na odhodkovni strani pa predvidoma največji delež obsegajo bodisi investicijski bodisi tekoči odhodki (Brezovnik, Grafenauer, Oplotnik & Železnik, 2005, str. 189-191).

2.2 Financiranje občin

Sistem financiranja občin v Sloveniji je urejen z Zakonom o financiranju občin (ZFO-1), Ur. l. RS, št. 123/06 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO, 71/17 in 21/18 – popr., Zakonom za uravnoteženje javnih financ (ZUJF), Ur. l. RS. št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R in 77/17 – ZMVN-1, ZJF, ZLS in URS.

Iz 51. člena ZLS je razvidno, da premoženje občine predstavljajo nepremične in premične stvari, ki so v lasti občine, denarna sredstva in pravice. Nekateri avtorji pa premoženje razdelijo na finančno in na stvarno. Finančno premoženje predstavlja tisto premoženje, ki v

glavnem poteka skozi občinski proračun. To so denar, pravice in kapitalske naložbe. Stvarno premoženje pa je tisto premoženje, ki zajema občinske premičnine (zaloge, opremo in vozni park) ter občinske nepremičnine, kot so denimo občinska stavba, občinska stanovanja, poslovne stavbe, lokalne ceste in javne površine, vodovod, zdravstveni domovi, šole, vrtci in tako dalje (Vlaj in drugi, 2001, str. 83).

Občina svoje premoženje dobi v last z namenom uresničevanja svojih temeljnih nalog, zato mora z njim ravnati skrbno. Prav tako za upravljanje občinskega premoženja veljajo posebna pravila, ki so predpisana v zakonskih in podzakonskih aktih. Občine morajo tako upoštevati spodaj našteta načela (Vlaj in drugi, 2001, str. 83-84):

- **Načelo dobrega gospodarja**, ki zahteva, da občina oziroma organi, ki so pristojni in odgovorni za upravljanje z občinskim premoženjem, z njim ravnajo skrbno in vestno.
- **Načelo ohranjanja in obnavljanja premoženja,** ki zahteva uresničevanje predpisov, ki opredeljujejo pogoje upravljanja z javnim premoženjem, ob tem pa tudi predpisujejo vodenje evidenc v tem premoženju. To načelo tudi s pomočjo zakona zahteva, da se prihodki, ki so pridobljeni denimo s prodajo občinskega premoženja, vračajo nazaj v naložbe in ne v tekočo porabo proračuna.
- **Načelo omejenega razpolaganja s premoženjem**, ki zahteva, da občina občanom zagotavlja javne službe in opravlja dejavnosti, ki so v javnem interesu.

2.2.1 Model financiranja občin v Sloveniji

ZFO-1 za vse občine v Sloveniji ureja enak model financiranja, ki sestoji iz povprečnine, primerne porabe občine, primernega obsega sredstev za financiranje primerne porabe občine, finančne izravnave občini in solidarnostne izravnave občini. Slikovna predstava modela financiranja občin v Sloveniji je v prilogi 16 (slika 8).

2.2.1.1 Primerna poraba in povprečnina

Ker država občini z zakonom predpiše določene naloge, ki jih občina mora opravljati (naloge javnega pomena), se za vsako občino izračuna primerna poraba, ki je opredeljena kot primeren obseg sredstev za financiranje na občino z zakonom predpisanih nalog (13. člen ZFO-1). Primerna poraba se ugotavlja tudi z namenom ugotavljanja, ali imajo vse občine enake možnosti izvajanja nalog, ki jih z zakonom za občine predpiše država. V primerno porabo se upoštevajo vsi stroški teh nalog. Toda primerne porabe ne zmoremo izračunati brez povprečnine, ki jo ZFO-1 opredeljuje kot znesek, določen s strani državnega zbora z Zakonom o izvrševanju proračuna. Gre za na prebivalca v državi ugotovljen primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog (prvi odstavek 12. člena ZFO-1).

Primerno porabo za vsako občino ugotovi ministrstvo, pristojno za finance, in sicer za posamezno proračunsko leto na podlagi predpisane enačbe (1), ki je veljala do spremembe zakona v letu 2017 (13. člen ZFO-1):

$$PP_i = (0{,}61 + 0{,}13*C_i + 0{,}06*P_i + 0{,}16*M_i + 0{,}04*S_i)*P*O_i \quad (1)$$

Pri tem pa je:

- **PP_i** oznaka za primerno porabo občine.
- **C_i** oznaka za koeficient, ki predstavlja razmerje med dolžino lokalnih cest na prebivalca v občini in dolžino lokalnih cest na prebivalca v RS.
- **P_i** oznaka za koeficient, ki predstavlja razmerje med površino občine na prebivalca in površino RS na prebivalca.
- **M_i** oznaka za koeficient, ki predstavlja razmerje med deležem oseb, mlajših od 15 let, v občini in deležem v RS.
- **S_i** oznaka za koeficient, ki predstavlja razmerje med deležem oseb, starejših od 65 let, v občini in deležem v RS.
- **P** oznaka za povprečnino.
- **O_i** oznaka za število oseb s stalnim prebivališčem v občini.

Iz zgoraj navedene formule lahko razberemo, da se primerna poraba občine izračuna kot seštevek zgoraj omenjenih koeficientov, ki so pomnoženi z določenimi odstotki. Celoten seštevek z odstotki pomnoženimi koeficienti pa se nato pomnoži še s povprečnino in številom oseb, ki imajo 1. januarja tekočega leta stalno prebivališče v občini (13. člen ZFO-1).

Prvi koeficient 0,61 predstavlja 61 % sredstev, ki po izračunu pripadajo občini, ter niso korigirana z nobeno formulo. Preostalih 0,39 oziroma 39 % sredstev, ki prav tako po izračunu pripadajo občini, pa se delijo in vplivajo na izračun primerne porabe. Sedaj lahko ugotovimo, da se 13 % pripadajočih sredstev pomnoži s koeficienom C_i, 6 % sredstev s koeficientom P_i, 16 % sredstev s koeficientom M_i in 4 % sredstev s koeficientom S_i (13. člen ZFO-1).

Zakon o spremembah Zakona o financiranju občin (ZFO-1C), Ur. l. RS. št. 71/17 in 21/18 – popr., ki ga je 4. decembra 2017 sprejel Državni zbor Republike Slovenije in je začel veljati 1. januarja 2018, pa je v 13. členu tega zakona še malo popravil enačbo za izračun primerne porabe (2). Ta je sedaj enaka:

$$PP_i = (0{,}61 + 0{,}13*C_i + 0{,}06*P_i + 0{,}12*PM_i + 0{,}04*\check{S}M_i + 0{,}015*SU_i + 0{,}025*SD_i)*P*O_i \quad (2)$$

Pri čemer dodatno velja, da je:

- **PM_i** oznaka za razmerje med deležem prebivalcev občine, mlajših od 6 let, v celotnem prebivalstvu občine in povprečjem teh deležev v državi na dan 1. januarja leta, v katerem se ugotavlja primerna poraba občine.
- **$ŠM_i$** oznaka za razmerje med deležem prebivalcev občine od 6 do 15 let v celotnem prebivalstvu občine in povprečjem teh deležev v državi na dan 1. januarja leta, v katerem se ugotavlja primerna poraba občine.
- **SU_i** oznaka za razmerje med deležem prebivalcev občine od 65 do 75 let v celotnem prebivalstvu občine in povprečjem teh deležev v državi na dan 1. januarja leta, v katerem se ugotavlja primerna poraba občine.
- **SD_i** oznaka za razmerje med deležem prebivalcev občine, starejših od 75 let, v celotnem prebivalstvu občine in povprečjem teh deležev v državi na dan 1. januarja leta, v katerem se ugotavlja primerna poraba občine.

Ostale oznake pa pomenijo enako kot pred spremembo zakona.

2.2.1.2 Primeren obseg sredstev

Primerna poraba je osnova, da se lahko določi višina dohodnine, ki pripada občinskemu proračunu. Pri tem ugotavljanju si pomagamo z izračunom primernega obsega sredstev. Primeren obseg sredstev je merilo, s katerim se ugotavljajo prihodki občin iz naslova dohodnine, ki so namenjeni za financiranje primerne porabe, in ga za posamezno proračunsko leto izračuna ministrstvo, pristojno za finance v Republiki Sloveniji. Izračuna se s pomočjo spodnje enačbe (3) (prvi odstavek 13.a člena ZFO-1):

$$Pos = Oi * Po * (0{,}3 + 0{,}7 * Iro) \quad (3)$$

Pri čemer je:

- **Pos** oznaka za primeren obseg sredstev.
- **O_i** oznaka za število prebivalcev v občini.
- **Po** oznaka za povprečno primerno porabo na prebivalca v državi.
- **Iro** oznaka za indeks raznolikosti občine.

Za izračun **Po** potrebujemo še podatek o skupni primerni porabi občin za posamezno proračunsko leto, ki ga delimo s številom vseh prebivalcev v državi (prvi odstavek 13.a člena ZFO-1).

Iro pa izračunamo tako, da primerno porabo določene občine za posamezno proračunsko leto delimo z zmnožkom števila prebivalcev v določeni občini in povprečno primerno porabo na prebivalca v državi (prvi odstavek 13.a člena ZFO-1).

2.2.1.3 Solidarnostna izravnava

Občini pripada 54 % dohodnine, od tega, kot pojasnuje zakon, 70 % pripada občini za financiranje primerne porabe. Preostalih 30 % od 54 % deleža dohodnine, ki presega primeren obseg sredstev, pa je namenjenih za primer solidarnostne izravnave prihodkov občin iz dohodnine. Solidarnostna izravnava predstavlja finančna sredstva, ki pripadajo tistim občinam, katerih prihodki so nižji od ugotovljenega primernega obsega sredstev. Velikost finančnih sredstev solidarnostne izravnave je enaka razliki med prihodki občine in ugotovljenim primernim obsegom sredstev (14. člen ZFO-1).

2.2.1.4 Finančna izravnava

Kot smo že pojasnili, je država tista, ki mora občinam zagotoviti sredstva, da lahko financirajo svoje obveznosti. Velikokrat se namreč zgodi, da občinam zmanjka sredstev, s katerimi bi lahko financirale vse svoje obveznosti, za katere jih je pooblastila država. Takrat država pomaga s sredstvi iz državnega proračuna, čemur rečemo finančna izravnava. Višino finančne izravnave za prihodnje proračunsko leto določi Vlada Republike Slovenije, in sicer tako, da se s pomočjo računa izračuna razlika med primerno porabo občine in tistimi prihodki iz dohodnine, ki posamezni občini pripadajo (15. člen ZFO-1). A vseeno lahko sredstev za financiranje obveznih nalog zmanjka, zato se mnogo občin odloči tudi za zadolževanje, ki pa je zakonsko zelo omejeno (Kavkler, 2016).

2.2.2 Viri financiranja občin

Zakon opredeljuje, da se lahko občine financirajo iz lastnih davčnih in nedavčnih virov ter sredstev iz državnega proračuna, ki so občinam dodeljena bodisi v obliki finančne izravnave bodisi v obliki donacij za izravnavanje potreb financiranja občinskih nalog, lahko pa se občine odločijo tudi za zadolžitev (1.-10. člen ZFO-1). Piketty (2013, str. 696) v svojem delu pojasnuje, da ima država (torej tudi občine) zgolj dve možnosti financiranja javnih izdatkov - pobirati davke ali se zadolževati. Ob tem v nadaljevanju pojasni, da so davki boljša rešitev, saj naj bi bili pravičnejši in učinkovitejši. Dolgovi imajo namreč slabost, da jih je največkrat treba odplačati, kar pa seveda najbolj koristi tistim posojilodajalcem, ki imajo zadosti sredstev, da denar lahko posojajo.

2.2.2.1 Lastni viri

Med lastne vire občine se uvrščajo (Čok in drugi, 2014, str. 10):

- **Davčni viri**, kjer najdemo davek na nepremičnine oziroma nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, davek na vodna plovila, davek na promet z nepremičninami, davek na dediščine in darila, davek na dobitke od klasičnih iger na srečo in

premoženjski davek. Prav tako pa med davčne vire uvrščamo tudi dohodnino, katere del se prav tako prilije v občinski proračun.

- **Nedavčni viri,** med katere uvrščamo prihodke od samoprispevka, takse, globe, koncesijske dajatve, plačila za storitve lokalnih javnih služb, prihodke od premoženja občine, prejete donacije, okoljske dajatve in transferne prihodke, ki se v občinski proračun zlivajo iz državnega proračuna in skladov Evropske unije (v nadaljevanju EU).

2.2.2.2 Zadolževanje

Občine se lahko v tekočem proračunskem letu zadolžijo z zakonom, ki ureja javne finance v Republiki Sloveniji, če z zakonom ni določeno drugače. Toda posojila za namen investicij lokalnega pomena lahko občine črpajo zgolj doma. Če je občina, ki se želi zadolžiti, vključena tudi v sistem enotnega zakladniškega računa države, pa se lahko taka občina zadolži zgolj pri upravljavcu sredstev sistema enotnega zakladniškega računa države ali pri državnem proračunu. Občine se lahko zadolžijo tudi s sredstvi iz proračuna EU, in sicer največ do višine odobrenih sredstev in največ za obdobje do prejema teh sredstev. Obseg občinskega dolga je določen z odlokom, s katerim se sprejme občinski proračun. Obseg dolga, ki ga občina prejme iz sredstev EU, pa z odlokom ni določen. Občine se lahko zadolžijo tudi likvidnostno, toda zgolj v primerih, če se zaradi neenakomernega pritekanja prejemkov izvrševanje proračuna ne more uravnotežiti. V tem primeru se lahko občine zadolžijo v višini 5 % vseh izdatkov zadnjega sprejetega proračuna, kar pa ne velja tudi za zadolžitve občin iz sredstev proračuna EU (10.a člen ZFO-1).

Občine lahko s svojim dolgom upravljajo tudi tako, da črpajo nova sredstva iz drugih posojil, ampak zgolj v primeru, da se s tem zmanjšajo stroški občinskega dolga in izboljša struktura dolga na način, da se zniža izpostavljenost makroekonomskim in tržnim tveganjem. Posle v zvezi z zadolževanjem občine sklepa bodisi župan bodisi oseba, ki jo župan za to pooblasti. Zakon občini prepoveduje nase prevzemati dolgove drugih občin (10.c člen ZFO-1).

2.2.3 Sredstva iz državnega proračuna Republike Slovenije

2.2.3.1 Sofinanciranje investicij

Kot smo omenili, se občine lahko financirajo tudi s pomočjo državnega proračuna. Eden od primerov takšnega financiranja je tudi sofinanciranje investicij, ki so lokalnega javnega pomena. Gre za sredstva, ki se iz državnega proračuna prilijejo v občinski proračun in morajo biti porabljena zgolj za namene, za katere je država iz državnega proračuna dala denar. Njihovo višino in namen določa zakon ali predpis, ki je nastal na podlagi zakona.

Delež sredstev za sofinanciranje investicij v lokalno javno infrastrukturo in investicij posebnega pomena za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov občine se izračuna po zelo zapleteni enačbi, njeno bistvo pa je, da se ugotovi, koliko sredstev določeni občini pripada (18.-23. člen ZFO-1).

2.2.3.2 Razvitost občin

Kot merilo za sofinanciranje investicij, je država uvedla razvitost občin. Določi ga ministrstvo, pristojno za finance v Republiki Sloveniji, in sicer na podlagi metodologije, ki jo vlada določi z uredbo. Če z uredbo ni določeno drugače, se za vsako občino razvitost izračuna za štiri leta vnaprej. Pri računanju razvitosti občin se upošteva (24. člen ZFO-1):

- **Kazalnike razvitosti občine,** med katere spadajo bruto dodana vrednost gospodarskih družb na zaposlenega, osnova za dohodnino na prebivalca občine in število delovnih mest na število aktivnega prebivalstva.
- **Kazalnike ogroženosti občine,** med katere štejemo indeks staranja prebivalstva, stopnjo registrirane brezposlenosti in stopnjo delovne aktivnosti v občini.
- **Kazalnike razvojnih možnosti,** kamor štejemo oskrbljenost z dobrinami in storitvami javnih komunalnih služb (delež prebivalcev, ki imajo priključek na javno kanalizacijo), opremljenost s kulturno infrastrukturo (kulturni spomeniki in objekti javne kulturne infrastrukture), delež območij Natura 2000 v občini in poseljenost občine.

Največ teh podatkov zbere Statistični urad Republike Slovenije, nekaj pa tudi Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za okolje in prostor. Podatke je treba najprej še standardizirati po formuli, ki je določena z uredbo. Nato pa se izračuna še koeficient razvitosti občine, ki je opredeljen kot razmerje med vrednostjo aritmetičnega povprečja standardiziranih vrednosti kazalcev v občini in vrednostjo aritmetičnega povprečja standardiziranih kazalcev v državi, pri čemer je koeficient povprečne razvitosti v državi enak 1,00. Točen obseg sofinanciranja se določi s strani neposrednega uporabnika državnega proračuna, ki je pristojen za posamezno investicijo v skladu z določenimi merili (24.-25. člen ZFO-1).

3 ANALIZA IZBRANIH OBČIN

V tem poglavju se bodo ugotavljale glavne razlike v poslovni uspešnosti izbranih občin. Do razlik v poslovni uspešnosti med občinama zagotovo prihaja, zato bi v tem delu rad natančno analiziral razloge njihovega nastanka. Čeprav se celotna analiza nanaša predvsem na finančno poslovanje, torej na proračune občin, pa bom vanjo vključil tudi izračunane koeficiente razvitosti ter nekaj splošnih statističnih podatkov izbranih občin.

3.1 Predstavitev občine Gorenja vas - Poljane

Občina Gorenja vas – Poljane (v nadaljevanju GvP) je z zakonom ustanovljena samoupravna skupnost na območju 73 naselij in ima sedež na Poljanski cesti 87 v naselju Gorenja vas, ki je središče Poljanske doline. Kot ožji deli občine so na tem območju ustanovljene tudi krajevne skupnosti Gorenja vas, Poljane, Sovodenj, Javorje, Lučine in Trebija. Občina leži na severozahodu Slovenije, torej spada v gorenjsko statistično regijo. Na severu meji z občino Železniki, na vzhodu z občino Škofja Loka, na jugovzhodu z občino Dobrova – Polhov Gradec, na jugozahodu z občino Žiri in na severozahodu z občino Cerkno (Občina Gorenja vas – Poljane, brez datuma).

Površina občine GvP znaša 153,3 km^2, kar jo po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljevanju SURS) uvršča na 38. mesto po površini. Podatki iz leta 2016 kažejo, da ima ta občina približno 7.480 prebivalcev, od tega je 3.750 moških in 3.730 žensk. Na kvadratnem kilometru površine živi približno 49 prebivalcev, kar je manj od slovenskega povprečja, ki znaša 102 prebivalca na 1 km^2. Povprečna starost občanov je 37,8 leta ter je tako nižja od povprečne starosti slovenskega prebivalstva, ki znaša 42,6 leta. Med delovno aktivnimi osebami, starimi med 15 in 64 let, je 65 % zaposlenih ali samozaposlenih oseb (delovno aktivnih), kar je več od slovenskega povprečja, ki znaša 58 %. Med aktivnim prebivalstvom občine je 5,2 % registriranih brezposelnih, kar je manj od slovenskega povprečja, ki znaša 12,3 %. Povprečna mesečna neto plača na občana v občini znaša 977,52 EUR, povprečna mesečna bruto plača na občana v občini pa znaša 1.469,25 EUR (SURS, 2016a).

3.2 Predstavitev občine Žiri

Občina Žiri leži v žirovski kotlini na stičišču treh slovenskih pokrajin: Gorenjske, Notranjske in Primorske, ter je nastala na območju 18 naselij. Sedež občine je na Loški cesti 1 v Žireh, kjer stoji občinska stavba. Občina spada v gorenjsko statistično regijo in meji na občino Gorenja vas – Poljane, občino Logatec, občino Idrija, občino Cerkno in občino Dobrova – Polhov Gradec (Občina Žiri, brez datuma).

Na podlagi podatkov iz leta 2016 ima občina približno 4.850 prebivalcev (2.410 moških in 2.440 žensk). Površinsko je občina Žiri velika približno 49 km^2, kar jo po podatkih SURS-a uvršča na 136. mesto. Na kvadratnem kilometru živi približno 99 ljudi, kar je manj kot znaša povprečje v Sloveniji. Povprečna starost občanov je 41,6 leta in je tako nižja od povprečne starosti v Sloveniji. Med delovno sposobnim prebivalstvom v občini je 69 % zaposlenih oziroma samozaposlenih, kar je več od slovenskega povprečja. Stopnja registrirane brezposelnosti v občini znaša 4,7 %, kar je manj od povprečja v državi. Povprečna mesečna bruto plača na občana je bila nižja od slovenskega povprečja za približno 12 %. Povprečna mesečna neto plača na občana pa je bila od slovenskega povprečja nižja za približno 9 % (SURS, 2016b).

3.3 Primerjava bilance prihodkov in odhodkov

Že iz podatkov v prejšnjih dveh točkah lahko opazimo, da je občina Žiri površinsko precej manjša od občine GvP. Občina Žiri ima tudi skoraj pol manj prebivalcev kot občina GvP. Vse te informcije nam dajo vedeti, da lahko razlike pričakujemo tudi v višini sredstev, ki jih občini potrebujeta za namen financiranja. Da bom lahko ocenil poslovno uspešnost posamezne občine, bom ugotavljal prihodek, odhodek in proračunski primanjkljaj oziroma presežek na prebivalca, pri tem pa zanemaril starostno strukturo prebivalstva.

V zaključku bilance prihodkov in odhodkov se vedno ugotovi proračunski primanjkljaj oziroma presežek sredstev. Če je imela v tekočem proračunskem letu občina več prihodkov od odhodov, je poslovala s proračunskim presežkom. Če pa je bila situacija obratna, je poslovala s proračunskim primanjkljajem (Občinska uprava občine GvP, 2015b, 2016b, 2017b; Občinska uprava občine Žiri 2015, 2016 in 2017).

Iz prilog 17, 18 in 19 (tabele 8, 9 in 10) lahko ugotovimo, da v primeru, če kot merilo poslovne uspešnosti analiziranih občin vzamemo proračunski presežek oziroma primanjkljaj občin, je v proračunskih letih 2014 in 2015 bolje poslovala občina Žiri, saj je ustvarila večji proračunski presežek na prebivalca kot občina GvP, ki je leta 2015 imela celo proračunski primanjkljaj na prebivalca. V letu 2016 pa je po istem kriteriju bolje poslovala občina GvP, ki je imela proračunski presežek na prebivalca, medtem ko je občina Žiri imela proračunski primanjkljaj na prebivalca. Opazimo lahko tudi, da v občini GvP prihodki od leta 2014 do leta 2016 padajo, prav tako padajo tudi odhodki. V občini Žiri pa lahko opazimo nihanje prihodkov in odhodkov v analiziranih letih. V prilogah 9 in 10 (sliki 3 in 4) se nahaja še povprečna notranja struktura prihodkov in odhodkov analiziranih občin v proračunskih letih 2014, 2015 in 2016. Do natančnejših podatkov o številu prebivalstva sem prišel na spletnih straneh SURS-a na podatkovnem portalu SI-STAT (SURS, 2018).

Ker se proračun sprejema vnaprej, morajo zaposleni na občini znati predvideti, kako se bodo v naslednjem proračunskem letu gibali prihodki in odhodki, in s tem dejansko »napovedati« višino le-teh. Zato se v zaključnih računih prikaže tudi realizacija proračuna na način, da se izračuna odstotek doseženega v primerjavi z napovedanim proračunom. Občine se morajo truditi, da čim bolj natančno »napovejo« njihovo višino in se tako izognejo težavam, ki bi z nenatančnim predvidevanjem nastale. Uspešnost občin se lahko posledično meri tudi s tem, da se ugotovi, katera občina je bila pri svojih napovedih natančnejša (Kavkler, 2016).

V prilogah 20 in 21 (sliki 9 in 10) lahko opazimo, da občina Žiri svoje prihodke v povprečju realizira v višini 95 %, kar je 5 odstotnih točk preveč od napovedanih, občina GvP pa v višini 103 %, kar je 3 odstotne točke premalo od napovedanih. Občina Žiri je precej natančno napoved svojih prihodkov podala za leto 2015, ko se je pri napovedi zmotila zgolj za 1 odstotno točko, malce manj natančna pa je bila pri napovedi za leto

2014, ko je svoje prihodke napovedala za 7 odstotnih točk preveč od realiziranih. Občina GvP je najnatančnejšo napoved svojih prihodkov podala za leto 2016, ko je napovedala zgolj za 1 odstotno točko preveč prihodkov od realiziranih. Leta 2015 pa je sprejela proračun, kjer je napovedala za kar 15 odstotnih točk premalo prihodkov od realiziranih. To napoved je nato popravila z rebalansom proračuna med letom, kjer je precej natančno napovedala svoje prihodke v proračunskem letu 2015. V povprečju občina GvP svoje odhodke realizira v višini 93 %, občina Žiri pa v višini 92 %, toda občina Žiri je v vseh analiziranih letih skupaj naredila manj napak pri napovedovanju odhodkov. V vseh treh letih je občina Žiri napovedala preveč odhodkov od realiziranih. Leta 2014 je napaka znašala 18 odstotnih točk, leta 2015 3 odstotne točke, leta 2016 pa 4 odstotne točke. V povprečju se občina Žiri pri napovedovanju odhodkov zmoti za 8 odstotnih točk. Občina GvP je pri napovedi odhodkov v letu 2014 naredila napako napovedi v višini 21 odstotnih točk, saj je napovedala preveč odhodkov od realiziranih. V letu 2015 je napovedala premalo odhodkov od realiziranih, zato je ta napaka znašala 11 odstotnih točk, leta 2016 pa je prav tako napovedala preveč odhodkov od realiziranih, zato je napaka znašala 10 odstotnih točk. V povprečju se tako občina GvP pri napovedi svojih odhodkov zmoti za 14 odstotnih točk.

3.3.1 Davčni prihodki in temeljne razlike

Tako kot v vseh slovenskih občinah, tudi v analiziranih dveh občinah davčni prihodki predstavljajo najpomembnejši vir prihodkov za njuno poslovanje. To so prihodki, brez katerih občini ne bi mogli funkcionirati. Poleg najpomembnejšega davka na dohodek in dobiček, se sem uvrščajo tudi davki na premoženje, domači davki na blago in storitve ter drugi davki.

3.3.1.1 Dohodnina

Dohodnina je najpomembnejši davčni vir občin. Kot je bilo pojasnjeno že v poglavju primerne porabe, občini pripada del dohodnine, ki jo plačajo občani, ki so zavezanci za plačilo dohodnine. V prilogi 22 (tabela 11) si tako lahko pogledamo, koliko dohodnine je pripadlo posamezni občini v celotnem znesku in koliko na prebivalca, število prebivalcev in delež dohodnine v davčnih prihodkih. V prilogi 23 (tabela 12) pa si lahko pogledamo, ali je pobrana dohodnina zadostovala za financiranje primerne porabe in v kakšnem znesku je država iz državnega proračuna financirala razliko v obliki finančne izravnave, če je bila dohodnina, ki je pripadala občini, manjša od izračunane primerne porabe.

Razvidno je torej, da je občina GvP zaradi svoje velikosti deležna precej višjega zneska dohodnine, kot občina Žiri. Občina GvP ima med davčnimi prihodki v vseh treh analiziranih proračunskih letih večji delež dohodnine kot občina Žiri. Največja razlika je v proračunskem letu 2014, ko ta razlika znaša 6 odstotnih točk, najmanjša pa v proračunskem letu 2016, ko razlika znaša 1 odstotno točko. Glede na število prebivalcev v

proračunskih letih je razvidno, da je občina GvP deležna večje vsote dohodnine na prebivalca od občine Žiri. Občini sta se najbolj približali v proračunskem letu 2015, ko je GvP pripadlo za 101 evrov (v nadaljevanju EUR) več dohodnine na prebivalca od občine Žiri. Največja razlika v dohodnini na prebivalca pa znaša v proračunskem letu 2014, ko je občini GvP pripadlo za 182 EUR več dohodnine na prebivalca od občine Žiri. Opazimo lahko, da sta obe občini v proračunskem letu 2014 prejeli zadosten delež dohodnine, da sta lahko financirali primerno porabo, v proračunskih letih 2015 in 2016 pa ne. V obeh letih je občina GvP prejela več sredstev iz državnega proračuna v obliki finančne izravnave, največja razlika pa je bila v proračunskem letu 2016, ko je občina GvP prejela za 528.831 EUR več finančne izravnave od občine Žiri.

3.3.1.2 Ostali davki

Tudi davki na premoženje, domači davki na blago in storitve in drugi davki so pomemben vir prihodkov občin. Tako kot pri dohodnini bi lahko tudi pri ostalih davkih izračunali, koliko posameznega davka je občina pobrala na prebivalca, toda računanje tega je nesmiselno, saj moramo upoštevati, da niso vsi občani zavezanci za vse davke.

V prilogi 4 (tabela 3) lahko vidimo, da ima občina GvP zaradi velikega deleža dohodnine manjše ostale deleže davkov v celotnih davčnih prihodkih. Občina Žiri ima v vseh analiziranih letih večji delež davka na premoženje, kjer največji delež v obeh analiziranih občinah, kot davek na nepremičnine, predstavlja nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča. Domačih davkov na blago in storitve je imela v vseh analiziranih proračunskih letih več občina GvP, toda ta razlika se giblje okoli 1 odstotne točke. Zanimiva je predvsem primerjava in pogled prihodkov iz turističnih taks v obeh občinah. V prilogi 7 (slika 1) lahko opazimo, da se prihodki iz turističnih taks v občini GvP skozi analizirana proračunska leta konstantno povečujejo, v občini Žiri pa je ta trend nekoliko upočasnjen. Drugi davki so bili v obeh občinah do leta 2016 zanemarljivo majhni, leta 2016 pa so bili nekoliko višji.

3.3.2 Nedavčni prihodki in temeljne razlike

Gre za proračunski del, ki se med občinama najbolj razlikuje. Največja razlika je v izkazovanju prihodkov režijskega obrata, ki se v občini GvP izkazujejo na strani drugih nedavčnih prihodkov, v občini Žiri pa na strani prihodkov od prodaje blaga in storitev.

3.3.2.1 Takse, pristojbine, globe in druge denarne kazni

V občini GvP se prihodki iz upravnih taks in pristojbin iz leta v leto nekoliko povečujejo. V občini Žiri so se ti prihodki do leta 2015 povečevali, leta 2016 pa so bili nekoliko nižji kot leto prej. Najbolj zanimiv pogled je predvsem na gromozansko povečanje prihodkov od glob in drugih denarnih kazni v proračunskem letu 2016, ki je predstavljeno v prilogi 8

(slika 2). Obe občini sta namreč 1. januarja 2016 pristopili v Medobčinski inšpektorat, ki deluje kot organ Skupne občinske uprave občin Vrhnika, Brezovica, Dobrova - Polhov Gradec, Gorenja vas - Poljane, Žiri, Borovnica, Log - Dragomer in Horjul (v nadaljevanju SU MIRED) (Občina Gorenja vas – Poljane, 2016).

Največje povečanje prihodkov od glob in drugih denarnih kazni je vidno v zaključnih računih občine GvP, ko je bilo v proračunskem letu 2016 v občinski proračun prilitega za skoraj dvakrat več denarja, kot pa v proračunskem letu 2015. Če bi znesek vseh glob in drugih denarnih kazni v proračunskem letu 2016 preračunali na prebivalca, je vsak občan, tako občine Žiri, kot tudi občine GvP, plačal približno za 8 EUR glob in denarnih kazni, kar je denimo precej več kot v proračunskem letu 2014, ko je vsak občan Žirov plačal za približno 1 EUR, vsak občan občine GvP pa približno 14 centov glob in denarnih kazni.

3.3.2.2 Prihodki od prodaje blaga in storitev in drugi nedavčni prihodki

V prilogi 15 (tabela 7) lahko opazimo, da občina GvP med svoje druge nedavčne prihodke uvršča prihodke režijskega obrata (grobarina, smetarina, vodarina), komunalne prispevke, prispevke občanov za ceste, zamudne obresti in v tej občini tudi t. i. nadomestila zaradi omejene rabe prostora na območju jedrskega objekta, ki stoji v Todražu. Delež tega prispevka v celotnih drugih nedavčnih prihodkih je v proračunskem letu 2016 v občini GvP znašal približno 40 %. Občina Žiri realizira precej manj drugih nedavčnih prihodkov, saj prihodkov režijskega obrata ne uvrščajo med druge nedavčne prihodke, pač pa jih uvrščajo med prihodke od prodaje blaga in storitev, katerih delež je posledično med nedavčnimi prihodki precej večji kot v občini GvP. Prav tako v občini Žiri ne prejemajo nadomestila zaradi omejene rabe prostora na območju jedrskega objekta.

3.3.3 Transferni prihodki in temeljne razlike

Transferni prihodki predstavljajo predvsem sredstva, ki jih občine prejmejo od drugih javnofinančnih institucij (sredstva iz državnega proračuna), in sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU (za kohezijsko politiko) (Občinska uprava občine GvP, 2015b, 2016b, 2017b; Občinska uprava občine Žiri 2015, 2016 in 2017).

3.3.3.1 Sredstva iz državnega proračuna

Prikazal sem že, da sta bili obe občini v proračunskih letih 2015 in 2016 deležni finančne pomoči države v okviru finančne izravnave, saj jima ni uspelo financirati primerne porabe. Nekaj sredstev iz državnega proračuna pa sta občini prejeli tudi za investicije in tekočo porabo. Ker morajo biti sredstva iz državnega proračuna porabljena točno za namen, za katerega so dana, sem v prilogah 5 in 6 (tabeli 4 in 5) pripravil pregled dobljenih sredstev iz državnega proračuna obeh občin in namen njihove porabe.

3.3.4 Investicijski odhodki in investicijski transferi

Glede na investicijske odhodke in transfere se lahko ugotovi finačni kazalnik, ki se imenuje »kazalnik stopnje naložbene naravnanosti«, in kaže, koliko občine investirajo in kolikšen delež predstavljajo investicije v celotnih odhodkih (Kavkler, 2016). Čim večji je ta odstotek, bolj je občina naložbeno naravnana. Za primer ugotavljanja kazalnika bom združil investicijske transfere (v nadaljevanju IT) in investicijske odhodke (v nadaljevanju IO) ter tako ugotovil, kakšen delež zasedajo investicije med celotnimi odhodki. Prav tako bom na podlagi števila prebivalcev v posamezni občini ugotovil, koliko občine investirajo na prebivalca.

Iz priloge 24 (tabela 13) je jasno razvidno, da je občina GvP v proračunskih letih 2014 in 2015 veliko investirala (gre predvsem za gradnjo nove gorenjevaške obvoznice). Delež investicijskih odhodkov in investicijskih transferov med celotnimi odhodki se je v tej občini v teh letih gibal nad 50 %, leta 2016 pa nekaj manj kot 50 %. Delež investicijskih odhodkov in investicijskih transferov med celotnimi odhodki občine je v občini Žiri precej manjši, saj se giblje okoli 30 %. Največja razlika je zaznana predvsem v proračunskem letu 2016 (28 odstotnih točk). Čeprav ima občina GvP precej več prebivalcev od občine Žiri, so investicijski odhodki in investicijski transferi na prebivalca večji kot pa v žirovski občini. Največja razlika je prav tako v letu 2014, ko je občina GvP na prebivalca investirala za 684 EUR več kot občina Žiri. V prilogah 11 in 12 (sliki 4 in 6) je prikazana še struktura investicijskih odhodkov.

3.4 Primerjava računa finančnih terjatev in naložb

V računu finančnih terjatev in naložb se prikazujejo prejeta in dana posojila občin ter nakupi in prodaje kapitalskih deležev. Natančen pregled in primerjava sta v prilogi 1 (tabela 1). Ugotovimo lahko, da obe občini posojata in prejemata denarna sredstva. Pričakovano občina GvP razpolaga z večjimi vrednostmi posojil kot občina Žiri. Najbolj pomemben pa je rezultat konec proračunskega leta. Ugotavljam, da sta obe občini v analiziranih proračunskih letih poslovali pozitivno, saj imajo končni rezultati računov finančnih terjatev in naložb pri obeh občinah v vseh analiziranih proračunskih letih pozitiven rezultat.

3.5 Primerjava računa financiranja

Račun financiranja sestavljajo zadolževanje občine in odplačila dolgov. S pomočjo bilance prihodkov in odhodkov pa se v tem delu izračunajo tudi povečanje (zmanjšanje) sredstev na računih, neto zadolževanje in neto financiranje (Čok in drugi, 2014, str. 4).

3.5.1.1 Zadolževanje

V prilogi 2 (tabela 2) je prikazano zadolževanje analiziranih občin. Ugotovimo lahko, da se občina Žiri v nobenem od analiziranih proračunskih let ni zadolžila, je pa odplačevala dolgove. V proračunskem letu 2014 so odplačali za 252.618,14 EUR domačega dolga, v proračunskih letih 2015 in 2016 pa vsako leto po 36.465 EUR prav tako domačega dolga. Na drugi strani se je občina GvP v letu 2014 zadolžila za 1.238.051,44 EUR, in sicer je šlo za domače zadolževanje pri poslovni banki. Najeli so za 1.000.000 EUR kredita pri banki Sparkasse za financiranje izgradnje kanalizacije in vodovodov v okviru obsežnega kohezijskega projekta Urejanje porečja Sore. Preostali del (238.051,44 EUR) so najeli pri Ekoskladu za energetsko sanacijo Sokolskega doma (občinske stavbe). Prav tako je občina GvP določene dolgove odplačala, in sicer v proračunskem letu 2014 za 71.214,61 EUR, v proračunskih letih 2015 in 2016 pa vsako leto za 195.798,64 EUR. Glede na število prebivalcev v občinah in končnega stanja dolga konec analiziranih proračunskih let lahko izračunamo dolg na prebivalca v obeh občinah. V prilogi 13 (slika 7) vidimo stanje dolga obeh občin na dan 31. december v proračunskih letih 2012, 2013, 2014, 2015 in 2016. V prilogi 14 (tabela 7) pa je stanje dolga na občana v teh proračunskih letih. Razlog, zakaj sem v tem primeru v analizo vključil še proračunski leti 2012 in 2013, je v tem, da se lažje opazita razlika končnega stanja dolga in obdobje zadolževanja obeh občin.

Iz grafikona, ki je prikazan v prilogi 13 (slika 7), lahko opazimo, da se stanje dolga na zadnji dan proračunskega leta v občini Žiri od proračunskega leta 2012 do 2016 zmanjšuje iz leta v leto, saj se občina ni dodatno zadolževala v nobenem od omenjenih proračunskih let. Občina GvP je konec proračunskih let 2012 in 2013 imela precej manjše stanje dolga od občine Žiri, konec proračunskega leta 2014 pa je bilo stanje dolga precej večje v primerjavi z žirovsko občino, saj se je v tem proračunskem letu občina GvP zadolžila (obrazloženo v poglavju zadolževanja). Posledično je zato tudi konec proračunskih let 2015 in 2016 stanje dolga večje v občini GvP, vendar se od leta 2014 naprej iz leta v leto zmanjšuje (Ministrstvo za finance Republike Slovenije, 2017b).

Tabela 7 v prilogi 14 nam prikazuje, da je imela občina Žiri največji dolg na prebivalca v letu 2012, ko je dolg na prebivalca znašal 142 EUR. Dolg na prebivalca se je nato zmanjševal iz leta v leto, saj se občina Žiri ni dodatno zadolževala. Dolg se je iz leta 2012 do leta 2016 v žirovski občini zmanjšal za nekaj manj kot 100 EUR na prebivalca. Občina GvP je imela manjši dolg na prebivalca v letih 2012 in 2013 od žirovske občine, toda v letu 2014 se je občina GvP dodatno zadolžila, zato je dolg na prebivalca narastel. Do leta 2016 se je dolg zmanjševal iz leta v leto, in sicer za več kot 50 EUR na občana (Ministrstvo za finance Republike Slovenije, 2017b).

Iz zgornjih podatkov težko ocenimo, katera občina je uspešnejša v zmanjševanju dolga na prebivalca. Opazimo lahko, da je občini Žiri v štirih letih uspelo dolg na prebivalca zmanjšati za približno 70 %, občini GvP pa tega v dveh letih še ni uspelo, kar je popolnoma razumljivo. Če vzamemo zgolj dve leti in ocenimo, katera občina je bila

uspešnejša pri zmanjševanju dolga na prebivalca (občina Žiri od leta 2012 do leta 2014 ali občina GvP od leta 2014 do leta 2016), lahko ugotovimo, da je občini Žiri uspelo v dveh letih dolg na prebivalca zmanjšati za 82 EUR, kar predstavlja približno 60-odstotno zmanjšanje dolga na prebivalca, občini GvP pa za 56 EUR, kar predstavlja približno 30-odstotno znižanje dolga na prebivalca (Ministrstvo za finance Republike Slovenije, 2017b).

3.6 Primerjava razvitosti občin

V točki 2.2.3.2 je opisan princip ugotavljanja razvitosti občin, ki je potreben z vidika ugotavljanja primerne višine sredstev iz državnega proračuna za namen investicij. V prilogi 3 leži tabela 3, v kateri si lahko pogledamo, kako je država izračunala koeficient razvitosti občin za občino GvP in Žiri v letih 2013 in 2014, 2015, 2016 in 2017 ter napoved za leti 2018 in 2019. Iz tabele je razvidno, da sta se občini skozi analizirana leta razvijali, saj se je koeficient razvitosti povečeval. Opazimo lahko, da je občina Žiri nekoliko bolj razvita od občine GvP, saj njihov koeficient znaša 1,28, koeficient občine GvP pa 1,16. Zaradi višjega koeficienta, ki pomeni boljšo razvitost, je občina Žiri deležna manjšega deleža pomoči pri sofinanciranju investicij kot občina GvP. Delež sofinanciranja investicij iz državnega proračuna v občini Žiri znaša 60 %, v občini GvP pa 70 % (Ministrstvo za finance Republike Slovenije, 2013, 2015, 2016 in 2018a).

SKLEP

Skozi zaključno strokovno nalogo sem spoznal temeljne razlike v poslovni uspešnosti obeh analiziranih občin, ki na svojem teritorialnem območju ležita druga ob drugi in v poslovanju občasno tudi sodelujeta. Spoznal sem, da veliko vlogo v analizi poslovanja igra predvsem velikost posamezne občine.

Obe občini seveda po zakonu pripravljata tako občinski proračun, ki smo ga v uvodu opredelili kot planirano poslovanje, kakor tudi zaključni račun občinskega proračuna, ki smo ga v uvodu opredelili kot dejansko poslovanje občine. Obe občini prav tako ponujata zadosti informacij, ki jih potrebujemo za analizo poslovanja, a ugotovil sem, da je občina Žiri pri pripravi obrazložitve zaključnega računa občinskega proračuna vseeno malce bolj inovativna, saj veliko koristnih informacij prikazuje tudi grafično z različnimi strukturnimi krogi in grafikoni.

Razlog za razlike v poslovanju in ne nazadnje za razlike v poslovni uspešnosti tiči v velikosti posamezne občine (površinska velikost in velikost, gledana z vidika števila prebivalstva), saj je to eden izmed ključnih dejavnikov, ki vplivajo na višino prihodkov in odhodkov posamezne občine. Zanimiv pogled je predvsem na povprečno strukturo prihodkov in odhodkov, zadolževanje, gibanje prihodkov od glob in denarnih kazni in pogled na izkazovanje prihodkov in odhodkov režijskega obrata. Seveda moramo upoštevati, da predvsem na višino odhodkov vplivajo tudi ekstremne situacije, kot so

denimo naravne nesreče, zato uspešnosti razpolaganja z javnim denarjem ni tako enostavno ugotoviti.

Ob koncu analize težko ocenim, katera občina posluje bolje, dejstvo pa je, da je eden izmed zelo dobrih pokazateljev uspešnosti poslovanja predvsem kazalnik razvitosti občin, ki sem ga prikazal v prilogah. Tam sem ugotovil, da se obe občini iz leta v leto konstantno razvijata. Eden izmed pokazateljev uspešnosti pa je tudi dolgoletno županovanje obeh županov, ki sta občini, tudi s pomočjo dobrega dela občinske uprave, pripeljala na pot uspeha.

V tej zaključni strokovni nalogi se nisem ukvarjal s trenutnim sistemom financiranja slovenskih občin, čeprav sem mnenja, da le-ta trenutno ni najboljši. Sem pa s to nalogo želel pokazati primer dobre prakse, da se tudi z zelo omejenimi viri financiranja v Sloveniji zmore poslovati nadpovprečno in ljudem na lokalni ravni zagotoviti dostojno življenje.

LITERATURA IN VIRI

1. Bailey, J. S. (2002). *Public Sector Economics: Theory, policy and practice* (2. izd.). New York: Palgrave.
2. Brezovnik, B., Grafenauer, B., Oplotnik, Ž. & Železnik, M. (2005). *Lex Localis: Pristojnosti slovenskih občin.* Maribor: Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila.
3. Brezovšek, M. & Kukovič, S. (2012). *Organizacija lokalne oblasti v Sloveniji.* Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
4. Cvikl, M. M. & Zemljič, P. (2000). *Zakon o javnih financah.* Ljubljana: Bonex.
5. Čok, M., Cirman, A., Rupel, V., Rant, V., Gabrijelčič, I., Kump, N. & Prezelj, T. (2014). *Javne finance v Sloveniji* (2. izd.). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
6. Grafenauer, B. (2000). *Lokalna samouprava na Slovenskem (teritoriano – organizacijske strukture).* Maribor: Pravna fakulteta.
7. Kavkler, J. (2016). *Primerjava poslovanja mestnih občin Celje in Velenje na podlagi finančnih in nefinančnih kazalnikov* (magistrsko delo). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
8. Kranjec, M. (2003). *Davki in proračun.* Ljubljana: Fakulteta za upravo.
9. Lavtar, R. (2004). *Zbornik: Dokumenti in študije o pokrajinah v Sloveniji 2000 – 2004.* Ljubljana: Republika Slovenija Ministrstvo za notranje zadeve.
10. Ministrstvo za finance Republike Slovenije. (2013). *Koeficienti razvitosti občin za leti 2013 in 2014.* Pridobljeno 18. aprila 2018 iz http://www.mf.gov.si/fileadmin/mf.gov.si/pageuploads/Lokalne_skupnosti/Izra%C4%8Duni/Dolo%C4%8Ditev_koeficientov_razvitosti_ob%C4%8Din/Za_leti_2013_in_2014/Koeficientrazvitostiobcin2013-2014.pdf
11. Ministrstvo za finance Republike Slovenije. (2015). *Koeficienti razvitosti občin za leto 2015.* Pridobljeno 18. aprila 2018 iz

http://www.mf.gov.si/si/delovna_podrocja/lokalne_skupnosti/izracuni/dolocitev_koeficientov_razvitosti_obcin/za_leto_2015/
12. Ministrstvo za finance Republike Slovenije. (2016). *Koeficienti razvitosti občin za leti 2016 in 2017.* Pridobljeno 18. aprila 2018 iz http://www.mf.gov.si/si/delovna_podrocja/lokalne_skupnosti/izracuni/dolocitev_koeficientov_razvitosti_obcin/za_leti_2016_in_2017/
13. Ministrstvo za finance Republike Slovenije. (2017a). *Delovna področja: Proračun: Splošno o proračunu.* Pridobljeno 16. marca 2018 iz http://www.mf.gov.si/si/delovna_podrocja/proracun/splosno_o_proracunu/
14. Ministrstvo za finance Republike Slovenije. (2017b). *Poročilo o stanju zadolženosti občin in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine za leto 2016.* Pridobljeno 6. maja 2018 iz http://www.mf.gov.si/si/delovna_podrocja/lokalne_skupnosti/statistika/zadolzevanje_obcin/porocilo_o_stanju_zadolzenosti_obcin_in_pravnih_oseb_javnega_sektorja_na_ravni_obcine_za_leto_2016/
15. Ministrstvo za finance Republike Slovenije. (2018a). *Koeficienti razvitosti občin za leti 2018 in 2019.* Pridobljeno 18. aprila 2018 iz http://www.mf.gov.si/si/delovna_podrocja/lokalne_skupnosti/izracuni/dolocitev_koeficientov_razvitosti_obcin/za_leti_2018_in_2019/
16. Ministrstvo za finance Republike Slovenije. (2018b). *Proračunski priročnik za pripravo proračuna občine za leto 2018*. Pridobljeno 16. marca 2018 iz http://www.mf.gov.si/fileadmin/mf.gov.si/pageuploads/Lokalne_skupnosti/Priprava_prora%C4%8Dunov_in_zaklju%C4%8Dnih_ra%C4%8Dunov/Prora%C4%8Dunski_priro%C4%8Dnik/Prora%C4%8Dunski_priro%C4%8Dnik_za_pripravo_prora%C4%8Dunov/2018/pror-prir-obcine-18.pdf
17. Ministrstvo za javno upravo Republike Slovenije. (2017). *Lokalna samouprava: O lokalni samoupravi: Financiranje občin.* Pridobljeno 12. junija 2018 iz http://www.mju.gov.si/si/lokalna_samouprava/o_lokalni_samoupravi/financiranje_obcin/
18. Občina Gorenja vas – Poljane. (2016). *Domov: Medobčinski inšpektorat in redarstvo.* Pridobljeno 13. aprila 2018 iz http://www.obcina-gvp.si/?lang=&option=content&content_id=436
19. Občina Gorenja vas – Poljane. (brez datuma). *Domov: Občina.* Pridobljeno 2. aprila 2018 iz http://www.obcina-gvp.si/?lang=&option=content&content_id=34
20. Občina Žiri. (brez datuma) *Domov: Pridite v Žiri: O Žireh*. Pridobljeno 16. aprila 2018 iz https://www.ziri.si/objave/175
21. Občinska uprava občine Gorenja vas – Poljane. (2015a). *Splošni del zaključnega računa za leto 2014*. Pridobljeno 10. aprila 2018 iz http://www.obcina-gvp.si//assets/anja/splosni-del-zr-2014.pdf
22. Občinska uprava občine Gorenja vas – Poljane. (2015b). *Zaključni račun proračuna občine Gorenja vas – Poljane za leto 2016. Obrazložitve zaključnega računa občine*

Gorenja vas – Poljane za leto 2016. Pridobljeno 10. aprila 2018 iz http://www.obcina-gvp.si//assets/anja/obrazlozitve-zr-2014.pdf
23. Občinska uprava občine Gorenja vas – Poljane. (2016a). *Splošni del zaključnega računa za leto 2015.* Pridobljeno 10. aprila 2018 iz http://www.obcina-gvp.si//assets/kristan_jana/splosni-del-zr-proracuna-2015.pdf
24. Občinska uprava občine Gorenja vas – Poljane. (2016b). *Zaključni račun proračuna občine Gorenja vas – Poljane za leto 2015. Obrazložitve zaključnega računa občine Gorenja vas – Poljane za leto 2015.* Pridobljeno 10. aprila 2018 iz http://www.obcina-gvp.si//assets/kristan_jana/obrazlozitve-zr-proracuna-2015.pdf
25. Občinska uprava občine Gorenja vas – Poljane. (2017a). *Splošni del zaključnega računa za leto 2016.* Pridobljeno 10. aprila 2018 iz http://www.obcina-gvp.si//assets/jana_k./splosni-del-zr-proracuna-2016.pdf
26. Občinska uprava občine Gorenja vas – Poljane. (2017b). *Zaključni račun proračuna občine Gorenja vas – Poljane za leto 2016. Obrazložitve zaključnega računa občine Gorenja vas – Poljane za leto 2016.* Pridobljeno 10. aprila 2018 iz http://www.obcina-gvp.si//assets/jana_k./obrazlozitve-zr-proracuna-2016.pdf
27. Občinska uprava občine Žiri. (2015). *Zaključni račun proračuna in letno poročilo občine Žiri za leto 2014.* Pridobljeno 10. aprila 2018 iz https://www.ziri.si/files/other/news/153/48931ZR%202014%20KOMPLET.pdf
28. Občinska uprava občine Žiri. (2016). *Zaključni račun proračuna in letno poročilo občine Žiri za leto 2015.* Pridobljeno 10. aprila 2018 iz https://www.ziri.si/files/other/news/153/48927PRORAČUNSKI%20DOKUMENTI%20ZR%202015%20KOMPLET.pdf
29. Občinska uprava občine Žiri. (2017). *Zaključni račun proračuna in letno poročilo občine Žiri za leto 2016.* Pridobljeno 10. aprila 2018 iz https://www.ziri.si/files/other/news/153/681062016%20-%20komplet.pdf
30. Piketty, T. (2013). *Kapital v 21. stoletju (Capital in the Twenty-First Century, prevod: Vesna Velkovrh Buklica).* Ljubljana: Mladinska knjiga.
31. Statistični urad Republike Slovenije. (2016a) *Občina Gorenja vas – Poljane.* Pridobljeno 2. aprila 2018 iz http://www.stat.si/obcine/sl/2016/Municip/Index/38
32. Statistični urad Republike Slovenije. (2016b) *Občina Žiri.* Pridobljeno dne 16. aprila 2018 iz http://www.stat.si/obcine/sl/2016/Municip/Index/208
33. Statistični urad Republike Slovenije. (2018) *Podatkovni portal SI-STAT: Demografsko področje: Seznam tabel.* Pridobljeno 10. aprila 2018 iz http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=05C4002S&ti=&path=../Database/Dem_soc/05_prebivalstvo/10_stevilo_preb/20_05C40_prebivalstvo_obcine/&lang=2
34. Vlaj, S. (1998) *Lokalna samouprava: Občine in pokrajine.* Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
35. Vlaj, S. (2001). *Lokalna samouprava: S poudarkom na načelu subsidiarnosti.* Ljubljana: Fakulteta za upravo.
36. Vlaj, S. (2006). *Lokalna samouprava: Teorija in praksa* (3. spremenjena in dopolnjena izdaja) Ljubljana: Fakulteta za upravo.

37. Vlaj, S., Gotovac, J., V., Šmidovnik, J., Grad, F., Kaučič, I., Igličar, A., Milunovič, V., Prašnikar, A. & Ribičič, C. (2001). *Vodnik po slovenski lokalni samoupravi.* Ljubljana: Inštitut za lokalno samoupravo pri Visoki upravni šoli.

PRILOGE

Priloga 1: Primerjava računa finančnih terjatev in naložb

Tabela 1: Razlike v računu finančnih terjatev in naložb med občinama

Proračunsko leto	Občina	Prejeta vračila danih posojil v EUR	Prodaja kapitalskih deležev v EUR	Kupnine iz naslova privatizacije v EUR	Dana posojila v EUR	Povečanje kapitalskih deležev v EUR	Prejeta minus dana posojila in spremembe kapitalskih deležev v EUR
2014	Žiri	0	0	0	10.000	0	-10.000
	GvP	0	0	0	27.100	0	-27.100
2015	Žiri	37.543	0	0	5.000	0	32.542
	GvP	101.990	0	0	15.000	0	86.980
2016	Žiri	8.207	0	0	10.000	1.503	-3.295
	GvP	23.713	0	0	10.000	0	13.713
2014-2016	Žiri	45.750	0	0	25.000	1.503	19.247
	GvP	125.703	0	0	52.100	0	73.603

Vir: Občinska uprava občine GvP (2015a, 2016a, 2017a) in Občinska uprava občine Žiri (2015, 2016, 2017).

Priloga 2: Primerjava računa financiranja

Tabela 2: Razlike v financiranju med občinama

Proračunsko leto	Občina	Zadolževanje v EUR	Odplačilo dolga iz prejšnjih let v EUR	Povečanje (zmanjšanje) sredstev na računih v EUR	Neto zadolževanje	Neto financiranje
2014	Žiri	0	252.618	330.399	-252.618	-593.017
	GvP	1.238.051	71.215	1.238.412	1.166.837	-98.675
2015	Žiri	0	36.465	178.440,30	-36.464	-182.363
	GvP	0	195.799	-339.572	-195.799	230.763
2016	Žiri	0	36.465	-148.046	-36.465	108.286
	GvP	0	195.799	382.350	-195.799	-564.435

Vir: Občinska uprava občine GvP (2015a, 2016a, 2017a) in Občinska uprava občine Žiri (2015, 2016, 2017).

Povečanje oziroma zmanjšanje sredstev na računih občine izračunamo tako, da k proračunskemu presežku/primanjkljaju, prištejemo razliko med prejetimi in danimi posojili ter neto zadolževanje.

Neto financiranje pa se izračuna tako, da se k razliki med prejetimi in danimi posojili, prišteje neto zadolževanje ter odšteje pred tem izračunano povečanje oziroma zmanjšanje sredstev na računih občine.

Priloga 3: Primerjava razvitosti občin

Tabela 3: Razlike v razvitosti med občinama

Leto	Občina	Koeficient razvitosti občine	Obseg sofinanciranja investicij iz državnega proračuna v %
2013 in 2014	Žiri	1,23	60
	GvP	1,12	70
2015	Žiri	1,25	60
	GvP	1,14	70
2016 in 2017	Žiri	1,26	60
	GvP	1,15	70
2018 in 2019	Žiri	1,28	60
	GvP	1,16	70

Vir: Ministrstvo za finance Republike Slovenije (2013, 2015, 2016, 2018a).

Priloga 4: Notranja struktura davčnih prihodkov

Tabela 4: Razlike v strukturi davčnih prihodkov med občinama

Proračunsko leto	Občina	Davki na premoženje v % vseh davčnih prihodkov	Domači davki na blago in storitve v % vseh davčnih prihodkov	Drugi davki v % vseh davčnih prihodkov
2014	Žiri	12	1	0
	GvP	4	3	0
2015	Žiri	12	2	0
	GvP	6	3	0
2016	Žiri	9	3	0
	GvP	7	3	0

Vir: Občinska uprava občine GvP (2015a, 2016a, 2017a) in Občinska uprava občine Žiri (2015, 2016, 2017).

Priloga 5: Sredstva iz državnega proračuna za občino GvP

Tabela 5: Sredstva prejeta iz državnega proračuna v občini GvP

Proračunsko leto	Višina sredstev iz državnega proračuna v EUR	Poraba
2014	200.751	Po 21. členu ZFO (za odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Sore), prejeto od Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo
	47.850	Za plaz Laze + most Robidnica, prejeto iz rezerve RS
	25.775	Za plaz Špik, prejeto od Ministrstva za kmetijstvo in okolje
	122.525	Slovenska udeležba za ČN Gorenja vas ter za odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Sore, prejeto od Ministrstva za kmetijstvo in okolje
	15.690	Za investicije na področju gasilstva od Ministrstva za obrambo
	362.121	Slovenska udeležba za projekt Oskrba s pitno vodo, prejeto od Ministrstva za kmetijstvo in okolje
	23.460	Za energetsko sanacijo KD Gorenja vas, prejeto od Ministrstva za infrastrukturo in prostor
	17.935	Za energetsko sanacijo ZD Gorenja vas, prejeto od Ministrstva za infrastrukturo in prostor
	142	Plačilo zahtevka Žled (vnos v Ajdo), MORS URSZR
	7.231	Za sofinanciranje vzdrževanja gozdnih cest od Ministrstva za kmetijstvo in okolje
	27.232	Za prevoze otrok v šolo iz občin Žiri in Polhov Gradec
	31.335	So druga prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo, kot so: fundacija oskrbnin, sredstva za družinskega pomočnika in sofinanciranje Službe Vlade za delovanje medobčinskega inšpektorata.
2015	852.220	Finančna izravnava, prejeto od Ministrstva za finance
	87.476	Po 21. členu ZFO (za ureditev parkirišč ob obvoznici), prejeto od Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo
	268.650	Za plaz Laze, prejeto od Ministrstva za okolje in prostor
	575.484	Za sanacijo ceste in plazu na LC Poljane – Bukov vrh (skozi Hotovljo), prejeto od Ministrstva za okolje in prostor
	116.149	Za sanacijo po žledu 2014 od Ministrstva za obrambo RS
	21.700	Slovenska udeležba za ČN Gorenja vas ter za odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Sore, prejeto od Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

se nadaljuje

Tabela 5: Sredstva prejeta iz državnega proračuna v občini GvP

Proračunsko leto	Višina sredstev iz državnega proračuna v EUR	Poraba
2015	14.660	Za investicije na področju gasilstva od Ministrstva za obrambo
	60.033	Slovenska udeležba za projekt Oskrba s pitno vodo, prejeto od Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
	8.961	Za energetsko sanacijo KD Gorenja vas, prejeto od Ministrstva za infrastrukturo in prostor
	4.920	Za energetsko sanacijo ZD Gorenja vas, prejeto od Ministrstva za infrastrukturo in prostor
	236	Za povračilo stroškov za Ajdo – Žled 2014, MORS, URSZR
	4.938	Za sofinanciranje vzdrževanja gozdnih cest od Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
	22.108	Za prevoze otrok v šolo od občin Žiri in Plohov Gradec
	20.916	Druga prejeta sredstva (sredstva za družinskega pomočnika)
2016	636.188	Finančna izravnava, prejeto s strani Ministrstva za finance
	177.227	Po 21. členu ZFO (za investicijsko vzdrževanje cest – preplastitve), prejeto od Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo
	256.243	Za plaz Laze, prejeto od Ministrstva za okolje in prostor
	77.290	Za sanacijo ceste Karlovc – Budl – Žirovski vrh, prejeto od Ministrstva za okolje in prostor
	2.213	Od Zavoda za gozdove RS, kot sofinanciranje za spravilo poškodovanega drevja zaradi žleda in lubadarja
	16.296	Za investicije na področju gasilstva od Ministrstva za obrambo
	32	Slovenska udeležba za projekt Oskrba s pitno vodo v Porečju Sore od Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, preko vodilnega partnerja projekta (Občine Škofja Loka)
	4.938	Za sofinanciranje vzdrževanja gozdnih cest od Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
	19.642	Za prevoze otrok v šolo od občin Žiri in Dobrova – Polhov Gradec
	19.661	Druga prejeta sredstva (sredstva za družinskega pomočnika in subvencioniranje stanarin)

Vir: Občinska uprava občine GvP (2015b, 2016b, 2017b).

Priloga 6: Sredstva iz državnega proračuna za občino Žiri

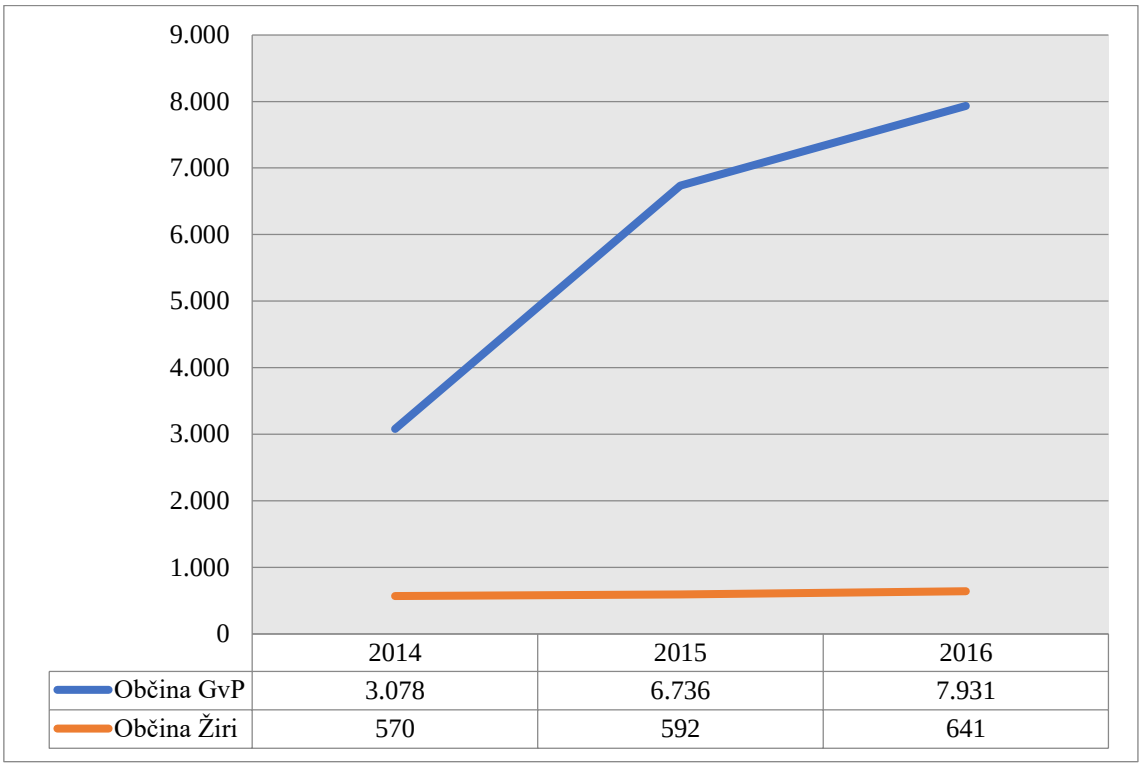
Tabela 6: Sredstva prejeta iz državnega proračuna v občini Žiri

Proračunsko leto	Višina sredstev iz državnega proračuna v EUR	Poraba
2014	8.364	Požarna taksa
	27.957	Izgradnja kolesarske povezave
	30.329	Projekt Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Sore
	2.374	Sofinanciranje dela skupne občinske uprave za leto 2012
	5.482	Vzdrževanje gozdnih cest
	1.973	Sofinanciranje tržnih najemnin
	214	Sofinanciranje družinskega pomočnika
2015	207.049	Finančna izravnava
	8.590	Požarna taksa
	27.957	Izgradnja kolesarske povezave
	26.453	Ureditev žirovske pristave
	229	Projekt Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Sore
	267.470	Plačilo iz rezerve RS za poplave v letu 2014
	4.090	Vzdrževanje gozdnih cest
2016	683	Finančna izravnava
	28.806	Požarna taksa
	107.357	Sredstva za investicije občin
	9.611	Projekt Odvajanje in čiščenje odpadnih voda porečju Sore
	52.415	Plačilo rezerve RS za poplave v letu 2014
	57	Vzdrževanje gozdnih cest
	188.694	Sofinanciranje tržnih najemnin

Vir: Občinska uprava občine Žiri (2015, 2016, 2017).

Priloga 7: Prihodki od turističnih taks v EUR

Slika 1: Razlike v prihodkih od turističnih taks med občinama

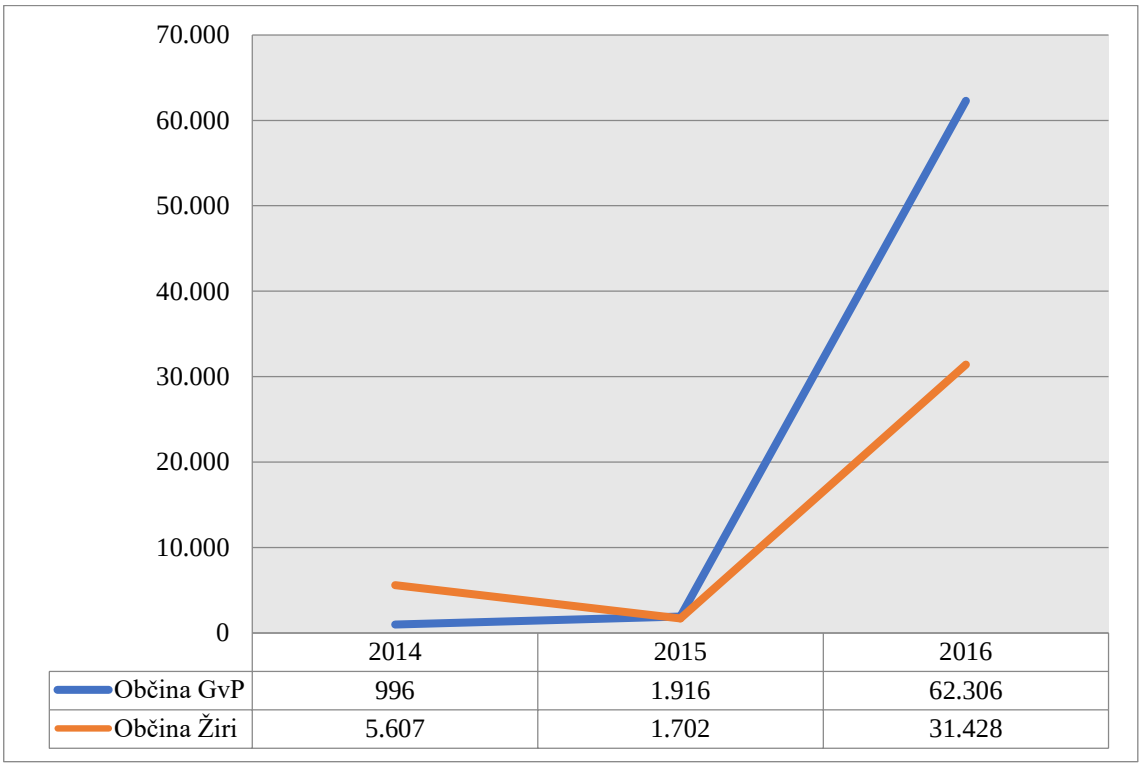

	2014	2015	2016
Občina GvP	3.078	6.736	7.931
Občina Žiri	570	592	641

Vir: Občinska uprava občine GvP (2015a, 2016a, 2017a) in Občinska uprava občine Žiri (2015, 2016, 2017).

Priloga 8: Prihodki od glob in drugih denarnih kazni v EUR

Slika 2: Razlike v prihodkih od glob in drugih denarnih kazni med občinama

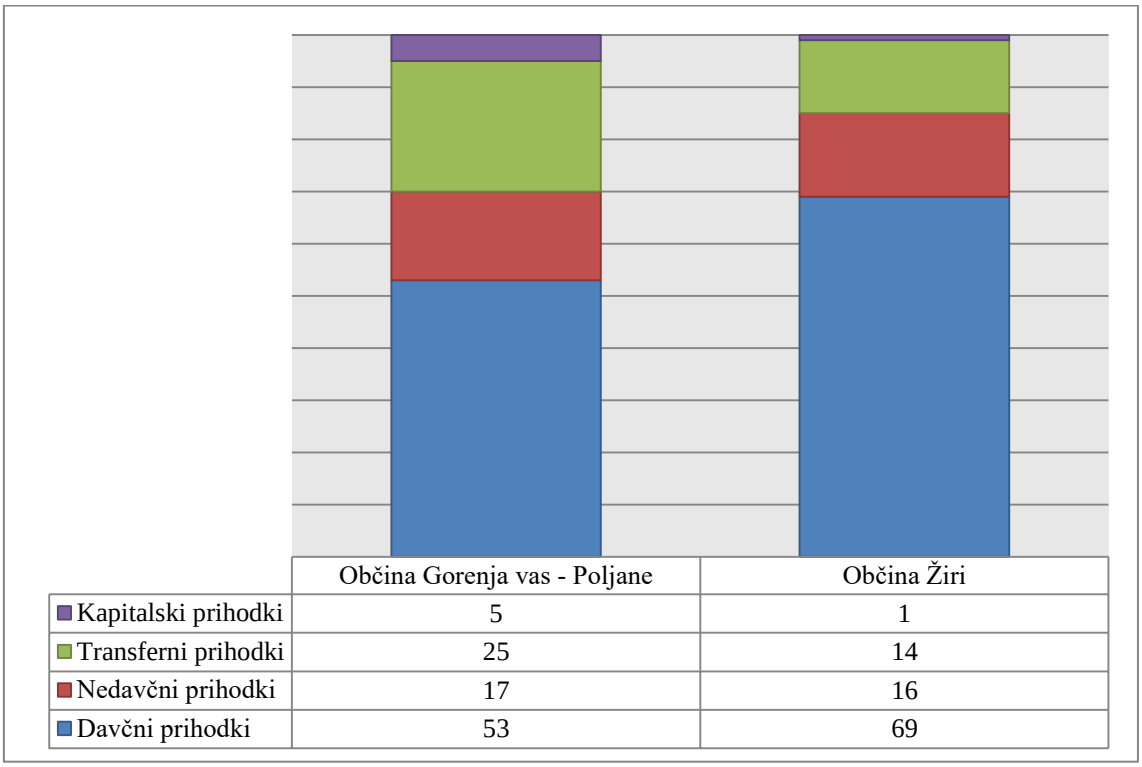

	2014	2015	2016
Občina GvP	996	1.916	62.306
Občina Žiri	5.607	1.702	31.428

Vir: Občinska uprava občine GvP (2015a, 2016a, 2017a) in Občinska uprava občine Žiri (2015, 2016, 2017).

Priloga 9: Notranja struktura celotnih prihodkov

Slika 3: Razlike v strukturi celotnih prihodkov med občinama v %

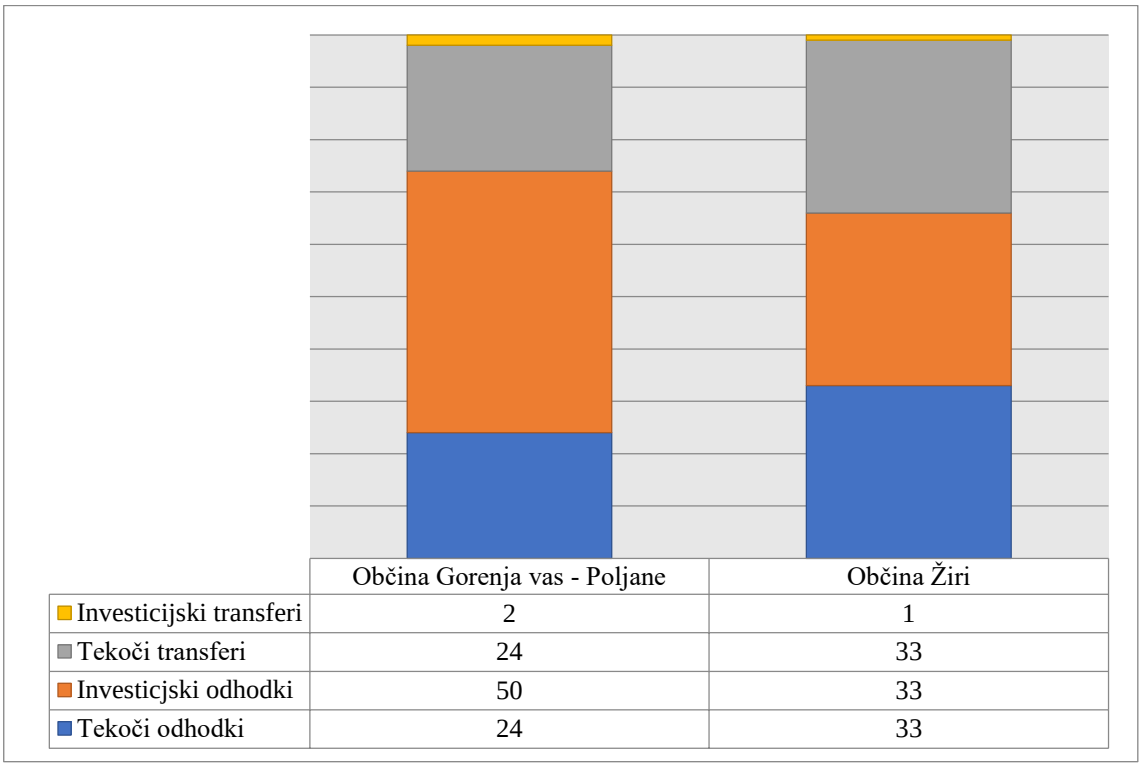

	Občina Gorenja vas - Poljane	Občina Žiri
Kapitalski prihodki	5	1
Transferni prihodki	25	14
Nedavčni prihodki	17	16
Davčni prihodki	53	69

Vir: Občinska uprava občine GvP (2015a, 2016a, 2017a) in Občinska uprava občine Žiri (2015, 2016, 2017).

Priloga 10: Notranja struktura celotnih odhodkov

Slika 4: Razlike v strukturi celotnih odhodkov med občinama v %

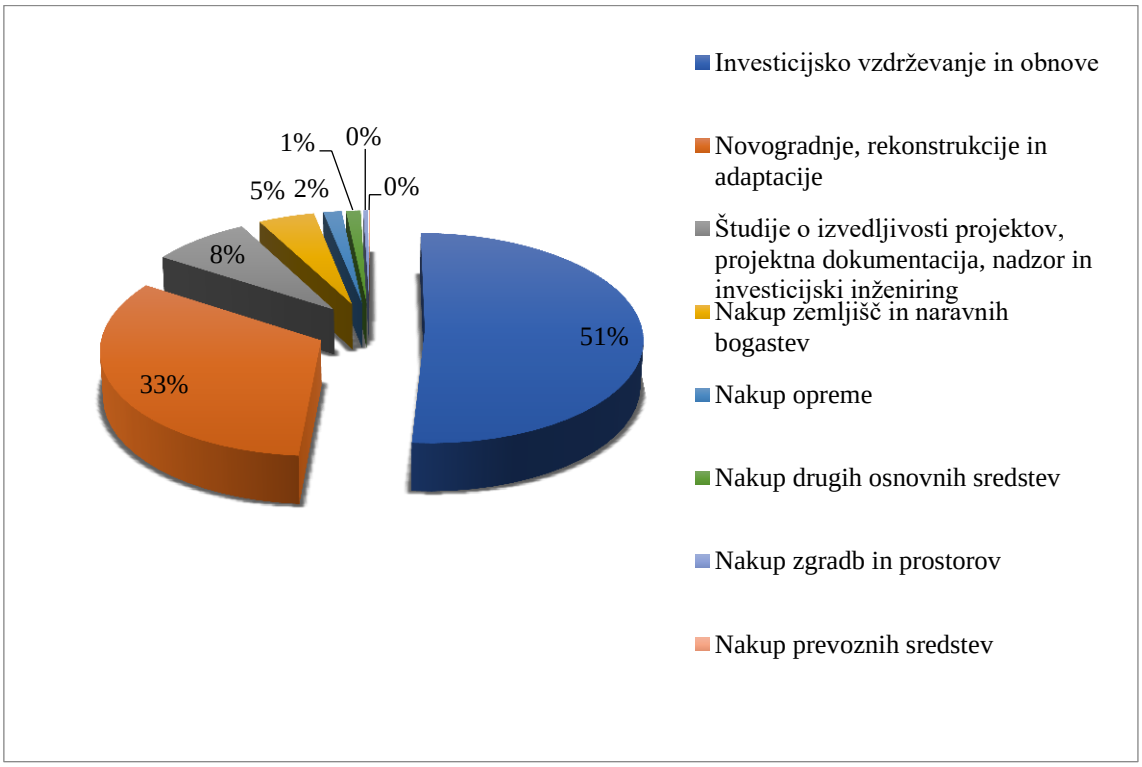

	Občina Gorenja vas - Poljane	Občina Žiri
Investicijski transferi	2	1
Tekoči transferi	24	33
Investicjski odhodki	50	33
Tekoči odhodki	24	33

Vir: Občinska uprava občine GvP (2015a, 2016a, 2017a) in Občinska uprava občine Žiri (2015, 2016, 2017).

Priloga 11: Notranja struktura investicijskih odhodkov v občini GvP

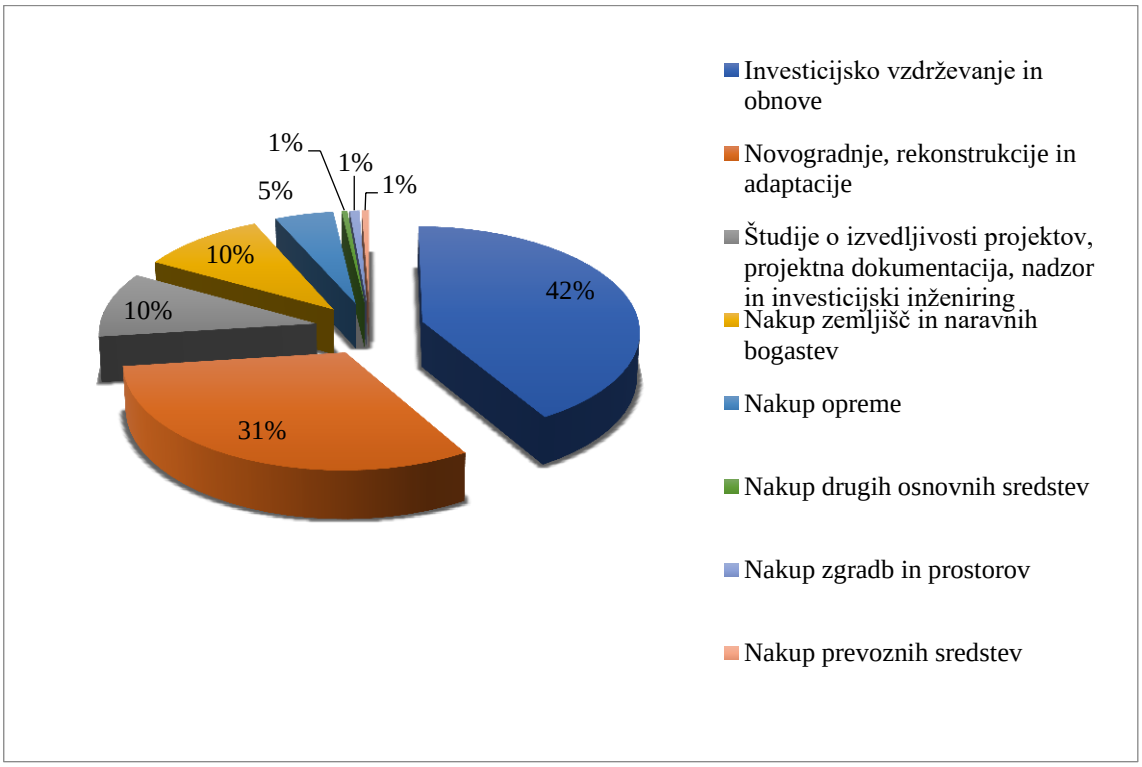
Slika 5: Struktura investicijskih odhodkov v občini GvP

Vir: Občinska uprava občine GvP (2015a, 2016a, 2017a) in Občinska uprava občine Žiri (2015, 2016, 2017).

Priloga 12: Notranja struktura investicijskih odhodkov v občini Žiri

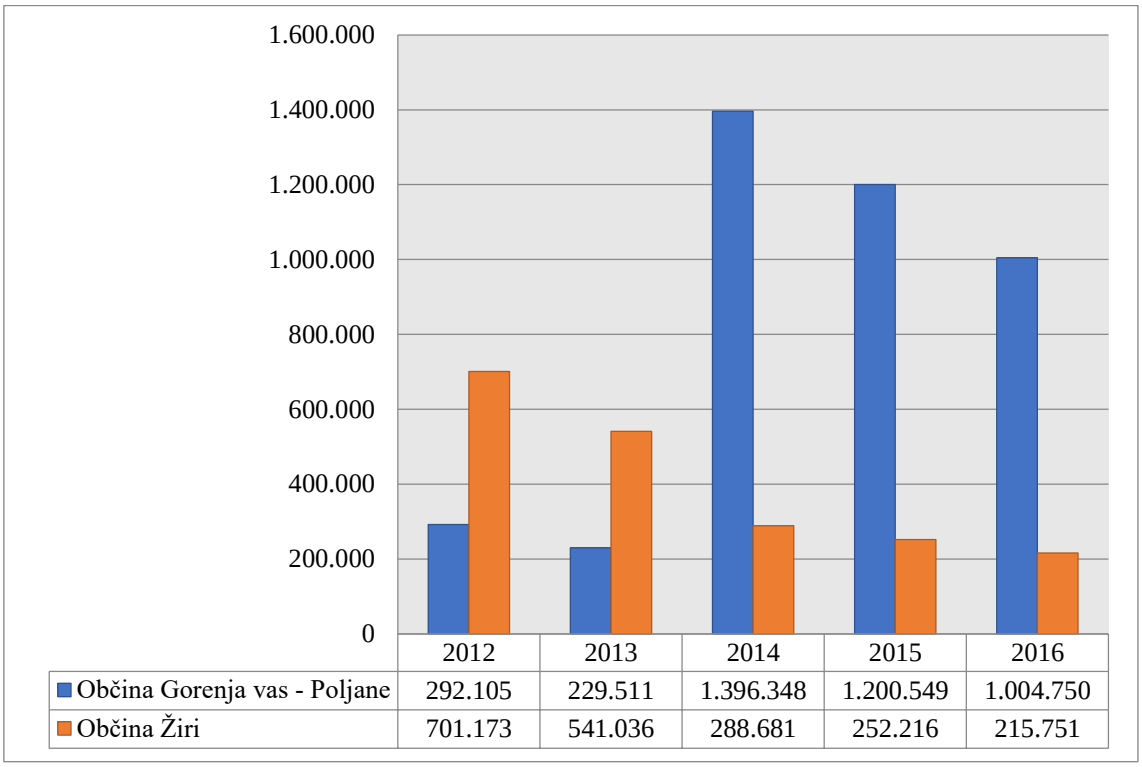
Slika 6: Struktura investicijskih odhodkov v občini Žiri

Vir: Občinska uprava občine GvP (2015a, 2016a, 2017a) in Občinska uprava občine Žiri (2015, 2016, 2017).

Priloga 13: Stanje dolga na zadnji dan leta po občinah v EUR

Slika 7: Razlike v stanju dolga na zadnji dan proračunskega leta med občinama

	2012	2013	2014	2015	2016
Občina Gorenja vas - Poljane	292.105	229.511	1.396.348	1.200.549	1.004.750
Občina Žiri	701.173	541.036	288.681	252.216	215.751

Vir: Ministrstvo za finance Republike Slovenije (2017b).

Priloga 14: Dolg na prebivalca na zadnji dan leta po občinah

Tabela 7: Razlike v dolgu na prebivalca na zadnji dan proračunskega leta med občinama

Proračunsko leto	Občina	Stanje dolga na 31. december v EUR	Št. prebivalcev	Dolg na prebivalca v EUR
2012	Žiri	701.173	4.929	142
	GvP	292.105	7.302	40
2013	Žiri	541.036	4.872	111
	GvP	229.511	7.320	31
2014	Žiri	288.681	4.845	60
	GvP	1.396.348	7.361	190
2015	Žiri	252.216	4.846	52
	GvP	1.200.549	7.439	161
2016	Žiri	215.751	4.847	45
	GvP	1.004.750	7.481	134

Vir: Ministrstvo za finance Republike Slovenije (2017b).

Priloga 15: Prihodki od prodaje blaga in storitev in drugi nedavčni prihodki

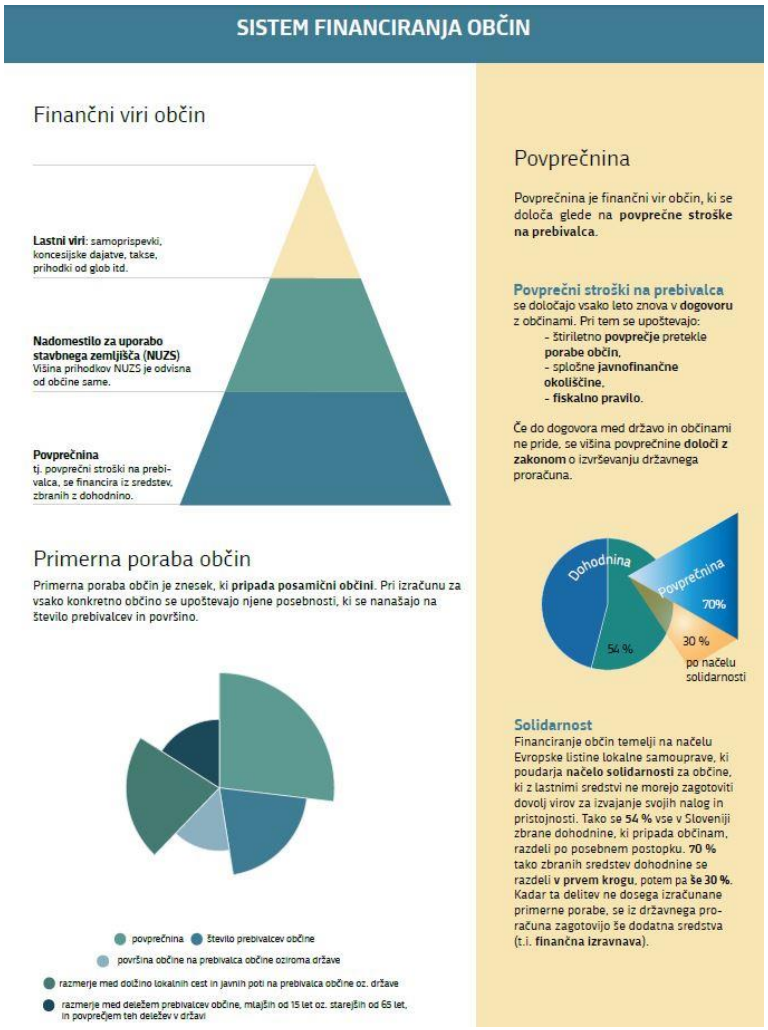
Tabela 8: Razlike v izkazovanju prihodkov režijskega obrata

Proračunsko leto	Občina	POPBS v EUR	Delež POPBS v celotnih NP v %	DNP v EUR	Delež DNP v celotnih NP v %
2014	Žiri	522.334	75	98.113	14
	GvP	31.278	2	1.148.201	80
2015	Žiri	576.477	80	78.393	11
	GvP	31,213	2	1.875.994	89
2016	Žiri	601.150	79	58.594	8
	GvP	29.564	1	1.942.541	87

Vir: Občinska uprava občine GvP (2015a, 2016a, 2017a) in Občinska uprava občine Žiri (2015, 2016, 2017).

Priloga 16: Model financiranja občin v Sloveniji

Slika 8: Grafična predstavitev modela financiranja občin v Sloveniji

Vir: Ministrstvo za javno upravo Republike Slovenije (2017).

Priloga 17: Prihodki, število prebivalcev in prihodek na prebivalca v občinah

Tabela 9: Razlike v prihodkih in številu prebivalstva med občinama

Proračunsko leto	Občina	Celotni prihodki v EUR	Št. prebivalcev	Prihodek na prebivalca v EUR
2014	Žiri	4.483.881	4.845	926
	GvP	11.884.914	7.361	1.615
2015	Žiri	4.681.584	4.846	966
	GvP	10.759.171	7.439	1.446
2016	Žiri	4.261.410	4.847	879
	GvP	9.271.864	7.481	1.239

Vir: Občinska uprava občine GvP (2015a, 2016a, 2017a) in Občinska uprava občine Žiri (2015, 2016, 2017).

Priloga 18: Odhodki, število prebivalcev in odhodek na prebivalca v občinah

Tabela 10: Razlike v odhodkih in številu prebivalstva med občinama

Proračunsko leto	Občina	Celotni odhodki v EUR	Št. prebivalcev	Odhodek na prebivalca v EUR
2014	Žiri	3.890.864	4.845	803
	GvP	11.786.239	7.361	1.601
2015	Žiri	4.499.221	4.846	928
	GvP	10.989.934	7.439	1.477
2016	Žiri	4.369.696	4.847	902
	GvP	8.707.429	7.481	1.164

Vir: Občinska uprava občine GvP (2015a, 2016a, 2017a) in Občinska uprava občine Žiri (2015, 2016, 2017).

Priloga 19: Proračunski presežek/primanjkljaj na prebivalca v občinah

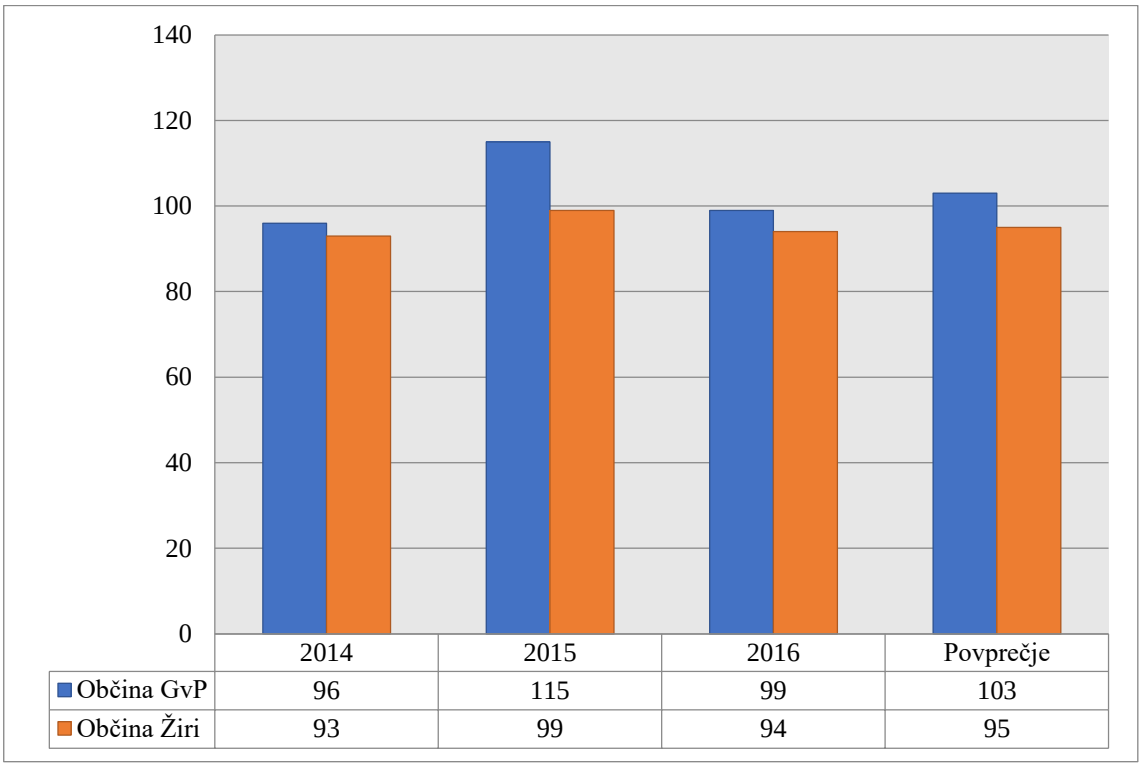
Tabela 11 Razlike v končnem rezultatu bilance prihodkov in odhodkov med občinama

Proračunsko leto	Občina	Presežek/primanjkljaj v EUR	Št. prebivalcev	Presežek/primanjkljaj na prebivalca v EUR
2014	Žiri	593.017	4.845	122
	GvP	98.675	7.361	13
2015	Žiri	182.363	4.846	38
	GvP	-230.763	7.439	-31
2016	Žiri	-108.286	4.847	-22
	GvP	564.435	7.481	75

Vir: Občinska uprava občine GvP (2015a, 2016a, 2017a) in Občinska uprava občine Žiri (2015, 2016, 2017).

Priloga 20: Realizacija prihodkov v občinah

Slika 9: Razlike v realizaciji prihodkov med občinama v %

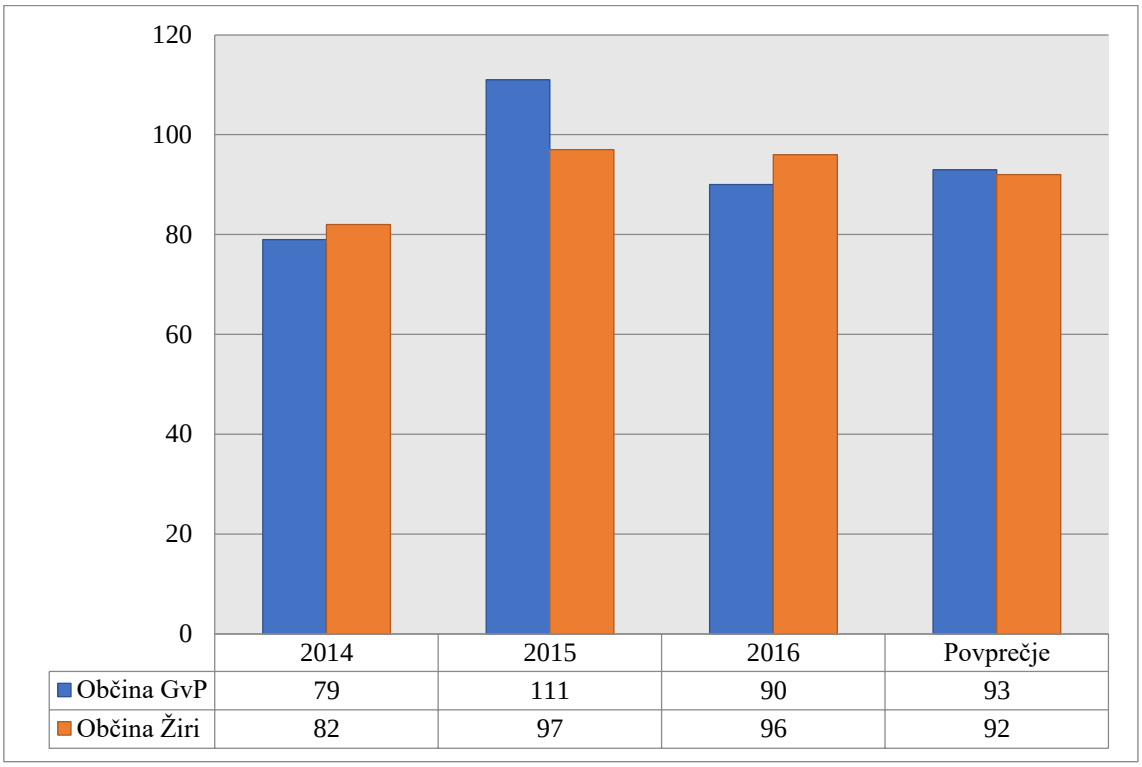

	2014	2015	2016	Povprečje
Občina GvP	96	115	99	103
Občina Žiri	93	99	94	95

Vir: Občinska uprava občine GvP (2015a, 2016a, 2017a) in Občinska uprava občine Žiri (2015, 2016, 2017).

Priloga 21: Realizacija odhodkov v občinah

Slika 10: Razlike v realizaciji odhodkov med občinama

	2014	2015	2016	Povprečje
Občina GvP	79	111	90	93
Občina Žiri	82	97	96	92

Vir: Občinska uprava občine GvP (2015a, 2016a, 2017a) in Občinska uprava občine Žiri (2015, 2016, 2017).

Priloga 22: Pripadajoča dohodnina občinam in na prebivalca

Tabela 12: Razlike v pripadajoči dohodnini in dohodnini na prebivalca med občinama

Proračunsko leto	Občina	Dohodnina, ki pripada občini v EUR	Delež dohodnine v davčnih prihodkih v %	Št. prebivalcev	Dohodnina, ki pripada občini na prebivalca v EUR
2014	Žiri	2.841.993	87	4.845	587
	GvP	5.663.529	93	7.361	769
2015	Žiri	2.566.300	86	4.846	530
	GvP	4.678.052	91	7.439	629
2016	Žiri	2.660.579	89	4.847	549
	GvP	4.938.991	90	7.481	660

Vir: Občinska uprava občine GvP (2015a, 2016a, 2017a) in Občinska uprava občine Žiri (2015, 2016, 2017).

Priloga 23: Finančna izravnava glede na dohodnino

Tabela 13: Razlike v finančni izravnavi med občinama

Proračunsko leto	Občina	Dohodnina, ki pripada občini v EUR	Izračunana primerna poraba v EUR	Finančna izravnava v EUR
2014	Žiri	2.841.993	2.841.993	0
	GvP	5.663.529	5.663.529	0
2015	Žiri	2.566.300	2.773.349	207.049
	GvP	4.678.052	5.536.272	858.220
2016	Žiri	2.660.579	2.767.936	107.357
	GvP	4.938.991	5.575.179	636.188

Vir: Občinska uprava občine GvP (2015a, 2016a, 2017a) in Občinska uprava občine Žiri (2015, 2016, 2017).

Priloga 24: Investicije na prebivalca

Tabela 14: Razlike v investicijah na prebivalca med občinama

Proračunsko leto	Občina	IO + IT v €	IO + IT v % celotnih odhodkov	Število prebivalcev	IO + IT na prebivalca v EUR
2014	Žiri	1.159.623	30	4.845	239
	GvP	6.797.036	58	7.361	923
2015	Žiri	1.721.460	38	4.846	355
	GvP	5.921.652	54	7.439	796
2016	Žiri	1.521.854	35	4.847	314
	GvP	3.686.185	42	7.481	493

Vir: Občinska uprava občine GvP (2015a, 2016a, 2017a) in Občinska uprava občine Žiri (2015, 2016, 2017).